

1 db határozati javaslat

KÉPVISELŐ-TESTÜLETI ELŐTERJESZTÉS

Előterjesztő: Dr. Szathmári Anita osztályvezető

Tárgy: Környezeti állapotjelentés

Ügyintéző: Szabó Nóra ügyintéző

Iktatószám: /2019.

Melléklet: 1. melléklet: Környezeti állapotjelentés
2. melléklet: Tájékoztatás a TUNGSRAM Operations Kft. gyárának területén és annak környékén folyó kármentesítés jelenlegi állásáról

Feladatot jelent: Jogi és Városüzemeltetési Osztály

Véleményező bizottság: Gazdasági, Fejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság

Bizottsági elnök: Bertalan János

Egyéb véleményező szerv: -

Törvényességi véleményezésre benyújtás időpontja: 2019. június 17.

Törvényességi ellenőrzést végezte: Dr. Szathmári Anita aljegyző 2019.06.18.

Látta: Koláné Dr. Markó Judit jegyző

Egyéb meghívottak: Györffy István – TUNGSRAM Operations Kft., istvan.gyorffy@ge.com

NYILVÁNOS ÜLÉS / ZÁRT ÜLÉS

Hajdúböszörményi Polgármesteri Hivatal
JOGI ÉS VÁROSÜZEMELTETÉSI OSZTÁLYTÓL

4220 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 1.

(52) 563-200 Fax: (52) 563-296

www.hajduboszormeny.hu

TISZTELT KÉPVISELŐ-TESTÜLET!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Ktv.) 51. § (3) bekezdése szerint „a lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról a települési önkormányzat szükség szerint, de legalább évente tájékoztatja a lakosságot.”

Jelen előterjesztés keretében a város környezeti állapotjelentésével egy időben, és ahhoz kapcsolódóan hozzuk a Képviselő-testület 167/2018. (VI. 20.) Önk. számú határozatában kért TUNGSRAM Operatoin Kft. gyárának területén és környékén folyamatban lévő kármentesítés előrehaladásával kapcsolatos tájékoztatót.

I. Környezeti állapotjelentés

Hajdúböszörmény Város Önkormányzata szem előtt tartva a fenti rendelkezést az elmúlt években is rendszeresen tájékoztatta a lakosságot a település környezeti elemeinek állapotáról, változásáról, az aktuális környezeti problémákról. A hosszú távú tervezés fontosságát figyelembe véve Hajdúböszörmény Város Önkormányzata rendelkezik Környezetvédelmi Programmal, Fenntarthatósági Tervvel (Local Agenda 21-el), továbbá társulási szintű hulladékgazdálkodási tervvel.

A mellékelt állapotjelentés 2018. évre vonatkozóan környezeti elemenként haladva veszi számba a hatóságok, illetékes cégek által ismert adatokat, információkat, programokat és a lefolytatott vagy folyamatban lévő eljárásokat, azok eredményeit. Az anyag elkészítéséhez adatokat, információkat szolgáltatott a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatala Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya (továbbiakban: Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály), a Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgatóhelyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat (továbbiakban: Vízügyi Hatóság), a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály, a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúböszörményi Járási Hivatala, a Hajdúsági Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft., a Városüzemeltetési Intézmény és a Hajdúböszörményi Polgármesteri Hivatal illetékes ügyintézői.

Az előterjesztés határozati javaslata tartalmaz egy intézkedési tervet, mely az anyagban nyitva maradt kérdésekre, illetve megfogalmazott feladatok kidolgozására biztosít akció tervet, továbbá a hosszú távú problémákat hivatott nyomon követni, kezelni.

II. Tájékoztatás a TUNGSRAM Operations Kft. gyárának területén és annak környékén folyó kármentesítés jelenlegi állásáról

Maga az előterjesztés első részében szereplő környezeti állapotjelentés is tartalmaz tájékoztatást a TUNGSRAM Operations Kft. gyárának területén és annak környékén folyó kármentesítés előrehaladásáról, mely anyag a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálytól kapott információk alapján készült. A Képviselő-testület kérésére a TUNGSRAM Operations Kft. is elkészítette a témában a tájékoztatóját, mely az előterjesztés 2. mellékletében található.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a fenti előterjesztést megtárgyalni, és az alábbi határozati javaslatot egyszerű többséggel elfogadni szíveskedjen!

„HATÁROZATI JAVASLAT”

Hajdúböszörmény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Magyarország helyi önkormányzatairól helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. §-ban meghatározott feladatkörében eljárva a **környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 51. § (3)** bekezdése alapján a „**Környezeti állapotjelentés**” című előterjesztést megtárgyalta, és az alábbi döntést hozta:

- I. A Képviselő-testület a 2018. évre vonatkozó környezeti állapotjelentést elfogadja. Felkéri a Jogi és Városüzemeltetési Osztály vezetőjét, hogy az előterjesztés 1. mellékletének közlésével a helyi médián keresztül tájékoztassa Hajdúböszörmény város lakosságát a város környezeti állapotáról.

Határidő: 2019. augusztus 16.

Felelős: Dr. Szathmári Anita osztályvezető

- II. A Képviselő-testület az intézkedési terv alábbi feladatait fogadja el:

1. A fűtési szezon elején a Katasztrófavédelem Kéményseprőipari szerve bevonásával az idei évben is tájékoztatni kell a lakosságot a helyes tüzelési technikákról, valamint fel kell hívni a figyelmet a hulladékégetés és a nem megfelelő tüzelőanyagok használatának káros következményeire, a fűtés megkezdése előtt szükséges vizsgálatokra, a hatósági szankciókra.

Határidő: 2019. október 31.

Felelős: Dr. Szathmári Anita osztályvezető

2. A TUNGSRAM Operations Kft. gyárának területén és környékén lévő felszín alatti vízszennyezés ügyében Hajdúböszörmény Város Önkormányzatának folyamatos tájékoztatása, és az illetékes hatóságokkal rendszeres egyeztetés történjen meg a

szennyezés minél előbbi felszámolása érdekében.

Határidő: 2020. június 30.

Felelős: Kiss Attila polgármester

Dr. Szathmári Anita osztályvezető

Györffy István projektmérnök TUNGSRAM Operations Kft.

3. Önkormányzati forrásból gyűjtőnap kerüljön szervezésre a lakosságnál keletkező veszélyes hulladékok begyűjtésére.

Határidő: 2019. október 31.

Felelős: Dr. Szathmári Anita osztályvezető

Kathy Zsigmond ügyvezető HHG Kft.

- III. A Képviselő-testület elfogadja a tájékoztatást a TUNGSRAM Operations Kft. gyárának területén és annak környékén folyó kármentesítés jelenlegi állásáról.

Határidő: 2019. június 27.

Felelős: Kiss Attila polgármester

Hajdúböszörmény, 2019. június 17.

Dr. Szathmári Anita
osztályvezető

1. melléklet

KÖRNYEZETI ÁLLAPOTJELENTÉS, HAJDÚBÖSZÖRMÉNY (2018)

1. Zaj- és rezgésvédelem

1.1. A Jegyző hatáskörébe tartozó zaj –és rezgésvédelmi eljárások

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) értelmében zaj- és rezgésvédelmi ügyekben az elsőfokú hatósági jogkört szabadidős zajforrások (vendéglátóegységek és zenés rendezvények) tekintetében, valamint további a Korm. rendelet 1. számú mellékletében szereplő esetekben Hajdúböszörmény Város Jegyzője gyakorolja.

2018. évben 4 db zaj- és rezgésvédelmi ügyben volt hatósági eljárás.

1.2. A Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály hatáskörébe tartozó zaj - és rezgésvédelmi eljárások

A környezetvédelmi hatóság a 2018. évben zajkibocsátási határérték megtartására kötelező határozatot Hajdúböszörmény város közigazgatási területén működő telephely vonatkozásában egy üzemeltető részére adott ki.

A 2018. évben tevékenység megszűnése miatt zajkibocsátási határértékek megtartására kötelező határozat visszavonására nem került sor, zaj és rezgés védelemmel kapcsolatban a területi környezetvédelmi hatósághoz közérdekű bejelentés nem érkezett.

2. Levegővédelem

2.1. Levegőtisztasági mérések

Hajdúböszörmény levegőminősége – általánosságban - mérsékelt szennyezettként jellemezhető, a legjelentősebb légszennyező forrás a közlekedés. A légszennyező anyagok közül a szénmonoxid (CO) mennyisége a legmagasabb.

A városban 1 db szálló por (PM₁₀ frakció) mintavevő ponton végez a Felügyelőség méréseket 2010. évtől. A mérőpont a város egy kívül eső részén került kijelölésre, a Muraköz téren, a Vízmű területén. A méréseket negyedévente kéthetes mintavételi intervallumban végezték.

Hajdúböszörmény város 2010-2018. évi PM₁₀ szennyezettsége az OLM manuális mérőhálózat mintavételi pontjainak adatai alapján

Szálló por PM₁₀ frakció éves periódusok statisztikai paraméterei 24 órás átlagok alapján

PM ₁₀ (mérőpont száma)		Hajdúböszörmény										Minősítés
		Átlag µg/m ³	Max µg/m ³	Perc. 99.9%	Perc. 98%	Perc. 50%	Elmé- leti db	Gya- korlati db	Adat- rend. %	24 órás h.é. túllép. db	24 órás h.é. túllép. %	
2010	1	33,12	122,60	122,34	116,01	24,45	56	56	100	10	17,86	Megfelelő
2011	1	52,66	137,30	137,08	133,16	38,10	56	56	100	21	37,50	Szennyezett
2012	1	29,03	87,50	86,25	63,38	23,60	56	53	94,6	9	17,0	Jó
2013	1	32,45	89,40	89,15	83,49	28,70	55	55	100	5	9,09	Megfelelő
2014	1	32,15	103,40	102,69	89,79	23,40	57	56	98,3	12	21,43	Megfelelő
2015	1	39,05	158,60	156,01	111,21	26,70	59	59	100	17	28,81	Megfelelő
2016	1	29,07	104,60	103,74	88,99	21,55	56	56	100	6	10,71	Jó
2017	1	24,76	60,10	59,76	53,99	21,7	59	57	96,6	4	7,02	Jó
2018	1	30,35	66,30	65,94	60,02	27,40	60	60	100	5	8,33	Jó

Jelmagyarázat:

- Az adatrendelkezésre állás mértéke 90% és 75% között van
 - Az adatrendelkezésre állás mértéke 75% és 50% között van
 - Az adatrendelkezésre állás mértéke 50% alatt van
 - Tárgyevre nem rendelkezünk értékelhető adattal
- A városban 1 db szálló por (PM₁₀ frakció) mintavevő ponton végeztünk méréseket (2010. évtől).

Szálló por PM₁₀ frakció benzo(a)pirén tartalom éves periódusok statisztikai paraméterei, 24 órás átlagok alapján

PM ₁₀ – BaP (mérőpont száma)		Hajdúböszörmény benzo(a)pirén									
		Átlag ng/m ³	Max ng/m ³	Perc. 99.9%	Perc. 98%	Perc. 50%	Elmé- leti db	Gya- korlati db	Adat- rend. %	24 órás h.é. túllép. Db	24 órás h.é. túllép. %
2010	1	1,89	12,51	12,44	11,12	0,46	56	56	100	21	37,50
2011	1	6,13	34,19	33,95	29,55	1,43	56	56	100	28	50,00
2012	1	2,00	17,15	16,94	12,82	0,07	56	53	94,6	21	39,6
2013	1	2,10	11,67	11,58	9,96	0,41	55	55	100	25	45,45
2014	1	3,28	16,48	16,48	16,23	0,25	57	56	98,3	26	46,43
2015	1	4,11	29,82	29,42	22,75	0,69	59	59	100	29	49,15
2016	1	3,64	28,67	28,60	26,82	0,44	56	56	100	25	44,64
2017	1	2,53	16,6	16,34	11,74	1,23	59	57	96,6	29	50,88
2018	1	1,89	8,63	8,56	7,46	0,44	60	60	100	29	48,33

Szálló por PM₁₀ frakció arzén, ólom, kadmium, nikkel tartalom éves periódusok statisztikai paraméterei, 24 órás átlagok alapján

PM ₁₀ fémek (nano- gramm/m ³)		Hajdúböszörmény As, Pb, Cd, Ni										
		Átlag ng/m ³	Max ng/m ³	Perc. 99.9%	Perc. 98%	Perc. 50%	Elmé- leti db	Gya- korlati db	Adat- rend. %	Éves határér- ték (I ₀) ng/m ³	Légsze- ny. iránysz- ám I/I ₀	Minősítés
2013	As	1,16	4,82	4,60	4,20	0,75	55	55	100	10	0,12	kiváló
	Pb	3,83	18,93	18,91	18,32	2,02	55	55	100	300	0,01	kiváló
	Cd	0,27	2,30	2,29	1,96	0,13	55	55	100	5	0,05	kiváló
	Ni	3,54	9,64	9,63	9,29	2,56	55	55	100	25	0,14	kiváló
2017	As	0,56	1,76	1,73	1,28	0,5	59	58	98,31	10	0,06	kiváló
	Pb	6,13	36,54	35,84	23,11	3,99	59	58	98,31	300	0,02	kiváló
	Cd	0,22	1,08	1,07	0,88	0,14	59	58	98,31	5	0,04	kiváló
	Ni	1,24	3,41	3,4	3,23	1,0	59	58	98,31	25	0,05	kiváló

A 2003 – 2018 évekre érvényes egészségügyi határértékek $\mu\text{g}/\text{m}^3$ mértékegységben, 101,3 kPa nyomáson és 293 K hőmérsékleten (szálló por és összetételénél környezeti paraméterekre)

Egészségügyi határérték	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010-2018
Ózon 8 órás mozgó átlag napi max.	110**	120*	120*	120*	120*	120*	120*	120*
Nitrogén-dioxid 1 órás átlag	135	130	125	120	115	110	105	100
Nitrogén-dioxid 24 órás átlag	85	85	85	85	85	85	85	85
Nitrogén-dioxid éves átlag	54	52	50	48	46	44	42	40
Nitrogén-oxidok 1 órás átlag	200	200	200	200	200	200	200	200
Nitrogén-oxidok 24 órás átlag	150	150	150	150	150	150	150	150
Nitrogén-oxidok éves átlag	70	70	70	70	70	70	70	70
Kén-dioxid 1 órás átlag	300	275	250	250	250	250	250	250
Kén-dioxid 24 órás átlag	125	125	125	125	125	125	125	125
Kén-dioxid éves átlag	50	50	50	50	50	50	50	50
Szén-monoxid (CO) 1 órás átlag	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
CO 8 órás mozgó átlag napi max.	5 000*	5 000*	5 000*	5 000*	5 000*	5 000*	5 000*	5 000*
Szén-monoxid (CO) éves átlag	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
PM10 (szálló por) 24 órás átlag	60	55	50	50	50	50	50	50
PM10 (szálló por) éves átlag	43.2	41.6	40	40	40	40	40	40
Benzol 24 órás átlag	40	10	10	10	10	10	10	10
Benzol éves átlag	10	10	10	9	8	7	6	5

** 8 órás nem átfedő mozgó átlag napi maximuma.

* 8 órás átfedő mozgó átlag napi maximuma.

A határértékek a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet, a 4/2004. (IV.7.) KvVM-ESZCSM-FVM együttes rendeletének (a 14/2001. (V.9) KöM-EüM-FVM együttes rendelet módosítása) hatálybalépése miatt változtak (EU jogharmonizáció).

A rendelet tűréshatárokat állapított meg 2005-ig és 2010-ig, melyek ezen időpontokig évente egyenlő arányban csökkennek illetve csökkentek. Jelenleg már nincs érvényben tűréshatár.

O₃ 8 órás mozgó átlag napi maximumának határértékét egy naptári évben, három éves vizsgálati időszak átlagában nem lehet 80-nál többször túllépni 2009. december 31-ig, 2010. évtől kezdve nem lehet 25-nél többször túllépni.

NO₂ 1 órás határérték naptári évben 18-nál többször nem léphető túl.

PM10 24 órás határérték naptári évben 35-nél többször nem léphető túl.

SO₂ 24 órás határérték naptári évben 3-nál többször nem léphető túl

Manuális mérőhálózat mérési eredményeinek rövid értékelése

Szálló por PM₁₀ frakció:

A mérőpontok száma:

A szállópor PM₁₀ frakciójának mintavétele 2010 – 2018. években az EU-s előírásoknak megfelelő 24 órás mintavétellel történt, negyedévente kéthetes mintavételi intervallumban (56 db minta/év). A mintavétel 1 db mintavételi ponton, Hajdúböszörmény, Vízmű telephelyen történt.

PM₁₀ szennyezettség:

Hajdúböszörmény

A mintavétel városi háttér területen történt. A mintavételi pont közvetlen környezetében a közlekedési jellegű kibocsátás nem számottevő, azonban a téli időszakban a lakossági szilárd fűtés-tüzelés jelentős szennyező forrás.

PM ₁₀ mintavételi hely	EOTR	EOV X	EOV Y	WGS84 (tizedesfok)		WGS84 (fok'perc'másodperc'')	
				WGS X	WGS Y	WGS X	WGS Y
Hajdúböszörmény, Muraköz tér	2621833 5	26214 4	83346 6	47.67732 8	21.49118 7	47°40'38.15 "	21°29'28.17 "

2018. évben az éves átlagérték az (éves egészségügyi határérték 76 %-a volt), a nagyobb szennyezettségű napokat jellemző 99,9 és 98%-os gyakorisági értékek és a maximum napi átlagkoncentráció, valamint a 24 órás egészségügyi határérték túllépések száma és aránya a vizsgált évek közül, a 2017. évhez hasonlóan alacsonyabb volt. Az egészségügyi határérték túllépések a 2018. évi mintavételi periódus fűtési időszakában, február és december hónapokban fordultak elő, és ezeknél a mintáknál a magas PAH (elsősorban a vegyületcsoport jelzővegyülete, a benzo(a)pirén) tartalom alapján a lakossági szilárd tüzelés volt a legmeghatározóbb kibocsátó forrás ezeken a napokon.

A nagyobb szennyezettségű, tájékoztatási küszöbértéket (75 µg/m³-t), és a legnagyobb szennyezettségű, riasztási küszöbértéket (100 µg/m³-t) is meghaladó nap, 2017. évhez hasonlóan – az előző évektől eltérően – a mintavételi periódusban nem fordult elő. Fentiek alapján a szálló por PM₁₀ frakció szennyezettség az utóbbi két évben – az éves átlagot, és az egészségügyi határérték túllépések számát tekintve az utóbbi három évben - Hajdúböszörményben alacsonyabb volt.

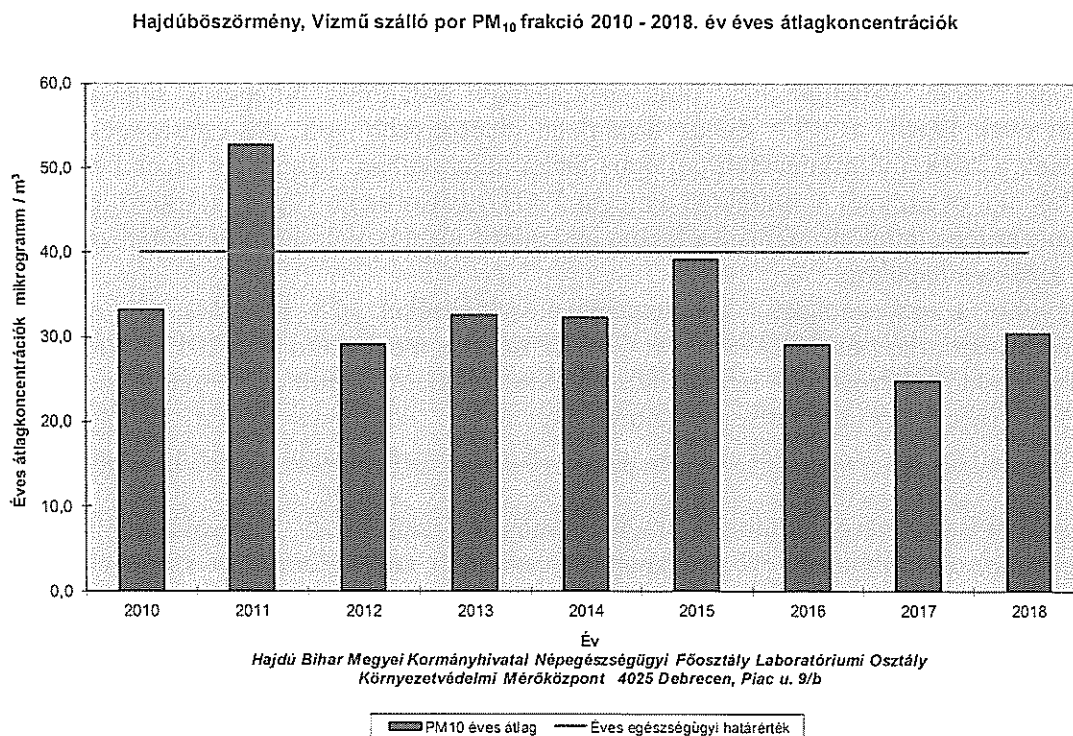
A folyamatosan mérő automata mérőállomással rendelkező városokban (Debrecen és Nyíregyháza) az utóbbi két évben szintén alacsonyabb volt az aeroszol szennyezettség, és az egészségügyi határértéket, valamint a tájékoztatási és riasztási küszöbértéket meghaladó PM₁₀ szennyezettségű napok száma is csökkent, különösen 2018. évben. Az alap légszennyezettséget jellemző 50%-os gyakorisági érték azonban nem csökkent.

Hajdúböszörményben tehát az utóbbi három évben csökkent a szálló por PM_{10} frakció szennyezettség, különösen 2018. évben. A csökkenés a téli, fűtési időszak legnagyobb szennyezettségű napjainak számában, és ezeken a napokon a szennyezettség mértékében mutatható ki. Hajdúböszörményben, valamint a környező nagyvárosokban az elmúlt három évben, és különösen 2018. évben tapasztalható aeroszol szennyezettség csökkenés legvalószínűbb oka, az utóbbi három évre jellemző enyhébb téli időjárás, mely a szennyező anyagok felhígulása szempontjából kedvezőtlenebb meteorológiai körülményeken túl, a lakossági szilárd tüzelés meghatározó szerepét támasztja alá a nagyobb szálló por PM_{10} szennyezettségű időszakok előfordulásában.

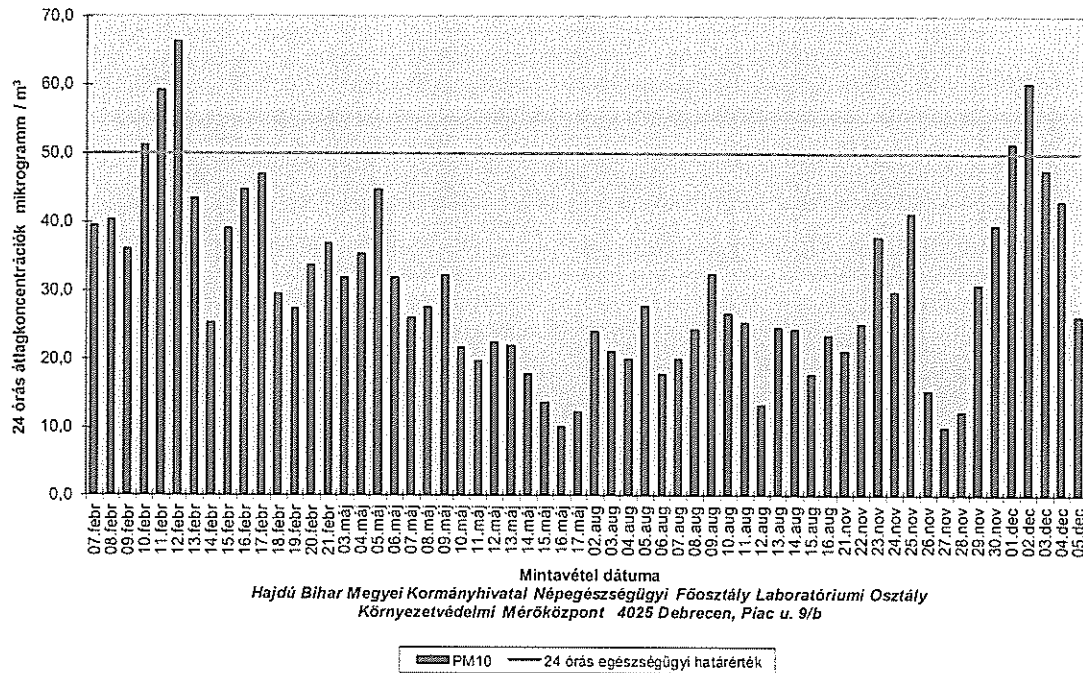
Mivel a mintavétel nem az egész évet, csak a minimálisan előírt, és egyenletesen elosztott évi 8 hetet fedi le, ezért a kiugró 24 órás PM_{10} koncentrációk az éves átlagot nagyobb mértékben befolyásolják, és így az éves átlagkoncentráció, valamint a légszennyezettségi index jelentősen eltérhet, az egész évben folyamatosan végzett mérések eredményeihez képest.

Az utóbbi három év enyhébb téli időjárása összefüggésben lehet a globális felmelegedéssel, azonban ezzel párhuzamosan a szélsőségesen hideg téli időjárási körülmények időszakos előfordulásával is számolni kell, melynek hatására – 2011. évhez hasonlóan – kiugróan magas PM_{10} szennyezettségű évek is előfordulhatnak.

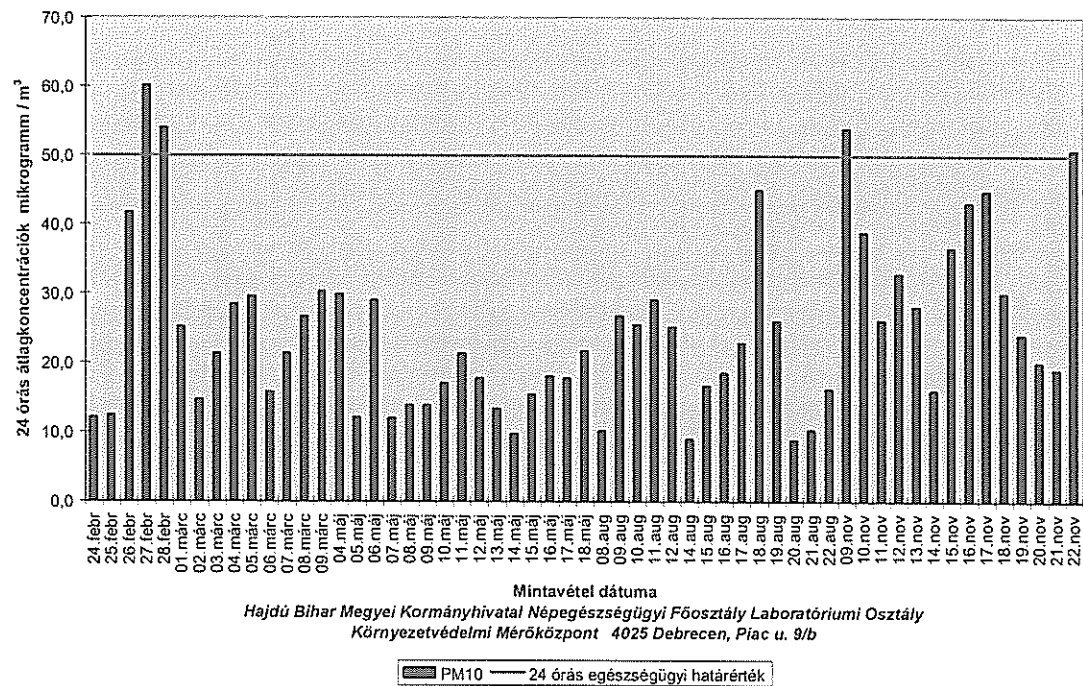
2010 és 2013-2015. évben Hajdúböszörmény város a PM_{10} szennyezettség tekintetében *megfelelő*, **2011. évben szennyezett**, **2012 és 2016-2018. évben** pedig *jó* minősítést kapott a manuális mérőhálózat mérései alapján.

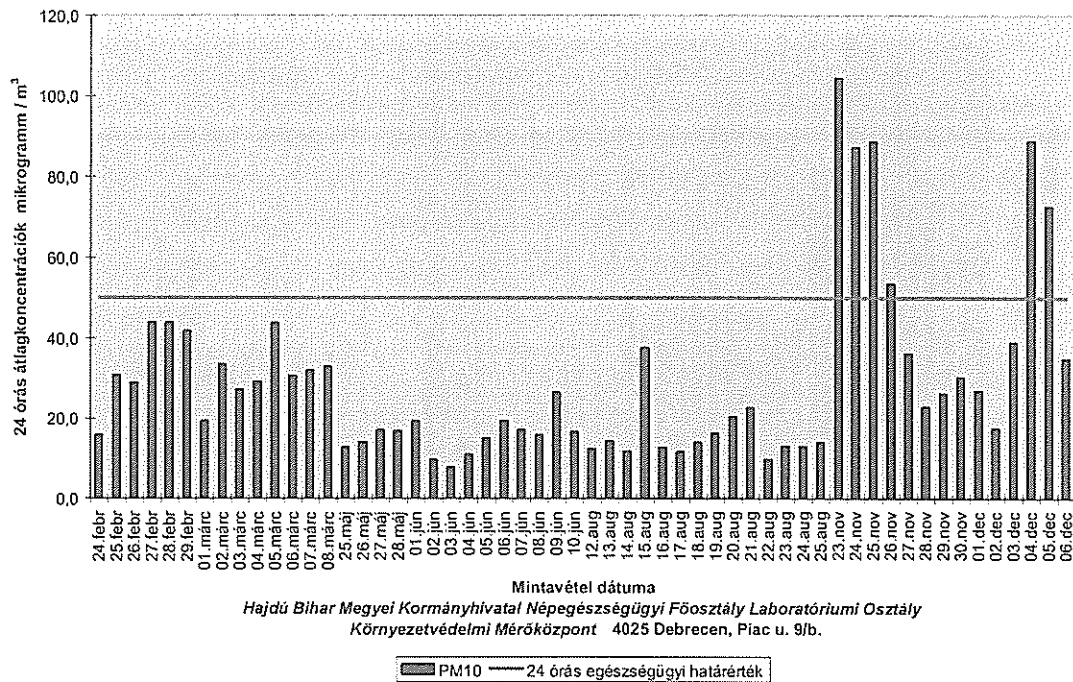
Hajdúböszörmény, Vízű szálló por PM₁₀ frakció 2018. év 24 órás átlagok

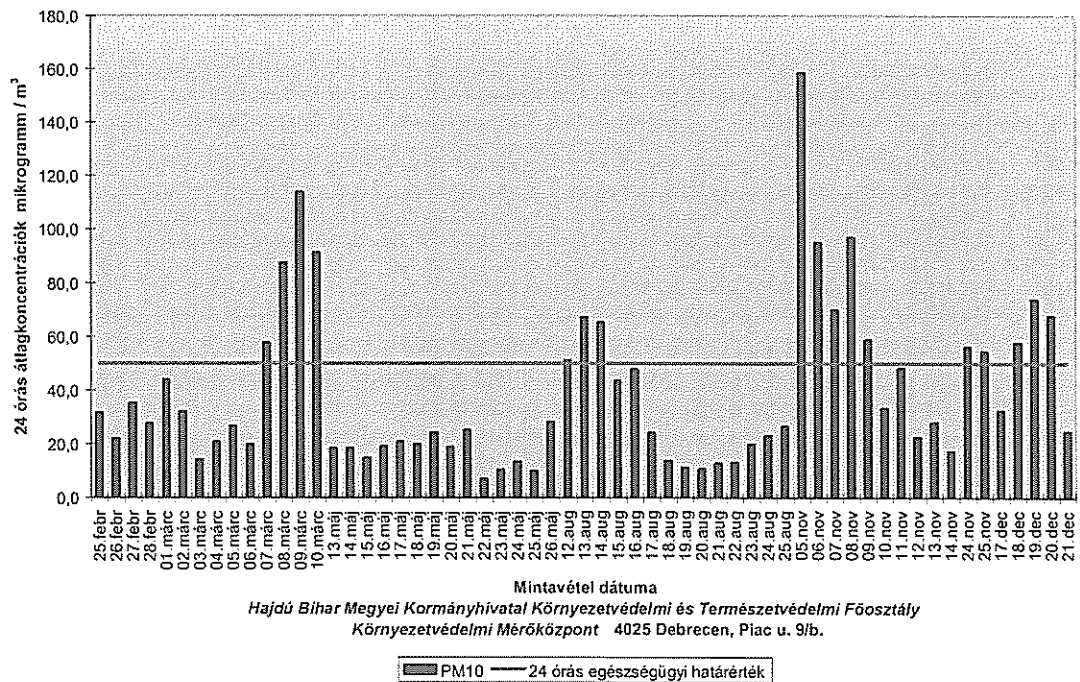
Hajdúböszörmény, Vízű szálló por PM₁₀ frakció 2017. év 24 órás átlagok

Hajdúböszörmény, Vízű szálló por PM₁₀ frakció 2016. év 24 órás átlagok

Hajdúböszörmény, Vízű szálló por PM₁₀ frakció 2015. év 24 órás átlagok

Szálló por PM₁₀ frakció benzo(a)pirén tartalom:

Hajdúböszörmény

A 2010 – 2018. években vett szálló por PM₁₀ frakció mintákból policiklikus aromás szénhidrogének (PAH) meghatározása is történt. A PAH-ok közül a benzo(a)pirénre van csak egészségügyi határérték, amelyet ezen vegyületcsoport jelzővegyületként – és egyben legveszélyesebb anyagaként - tartanak számon.

Az éves magyar egészségügyi határérték 2012. évben változott (0,12 helyett 1,2 nanogramm/m³), így kis mértékben kedvezőbb az Európai Unió célértékénél (1 nanogramm/m³).

Az éves átlagkoncentrációk mindegyik évben meghaladták az egészségügyi határértéket, és a mért napi átlagkoncentrációk a fűtési időszakban jelentős mértékben meghaladták a 24 órás egészségügyi határértéket.

A 2011 és 2015. évben kiugró benzo(a)pirén szennyezettség, és az ebben az évben kiugró PM₁₀ egészségügyi határérték túllépések, és különösen a tájékoztatási és riasztási küszöbértéket meghaladó napok száma a lakossági szilárd tüzelés jelentős szerepét erősítik meg a téli PM₁₀ – szennyezettségben.

Az enyhébb téli időjárással, és kisebb szálló por szennyezettséggel jellemezhető 2017. és 2018. évben - ezzel egybehangzóan - nem mértünk kiugróan magas PM₁₀ frakció PAH tartalmat, és a maximum értékek is alacsonyabbak voltak az előző évekhez képest, azonban a szálló por 24 órás egészségügyi határérték túllépések számának csökkenésével párhuzamosan, a benz(a)pirén tartalom egészségügyi határérték túllépések száma nem csökkent, ami a téli aeroszol szennyezettségben a lakossági szilárd tüzelés meghatározó szerepére utal.

A PAH-ok főleg rosszul szellőző, szilárd tüzelésű (fatüzelésnél, biomassza égetésnél is!) kazánokban, a benzin és főleg a dízel üzemű gépjárművekben, valamint nyílt színi égetéskor (pl. tavaszi-ősz időszakban kerti hulladék égetése) és erdőtüzeknél keletkeznek.

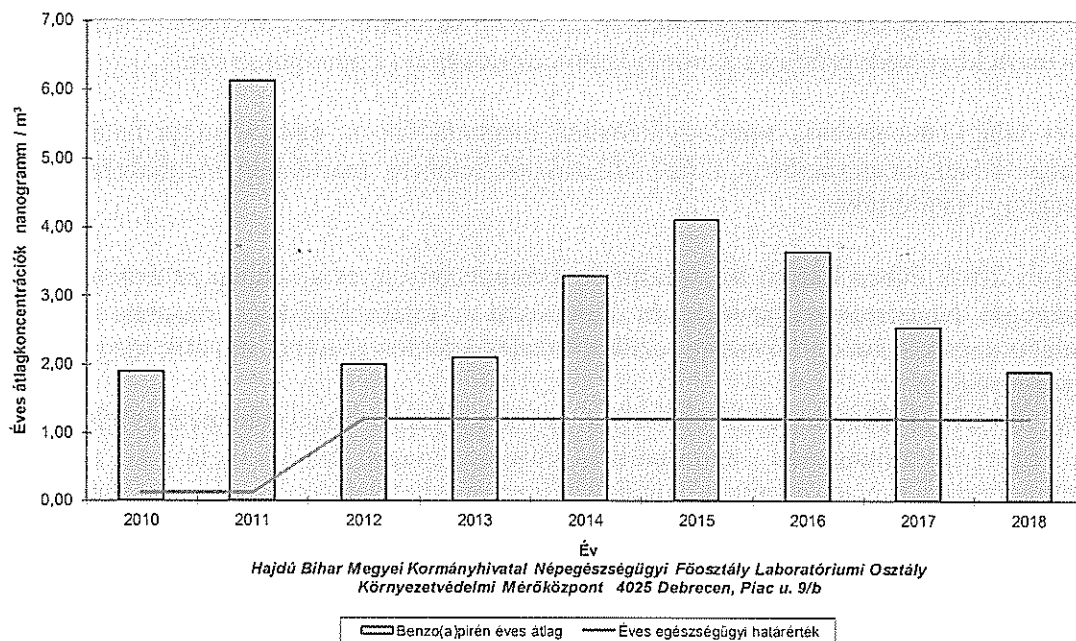
Télen azért fordulnak elő nagyobb mennyiségben, mert a kibocsátó források száma is jóval magasabb (közlekedés + szilárd tüzelés), valamint a feldúsulásukhoz a meteorológiai viszonyok is kedvezőbbek. Megjegyzendő, hogy a mintavétel során, magas ózonkoncentráció mellett (nyári időszak) jelentős részük oxidálódhat.

A szerves vegyületek a tüzeléstechnikai berendezésekben és robbanómotorokban tökéletlen égéskor, az el nem égett gőzfázisú tüzelőanyagból, üzemanyagból származnak, vagy a magas hőmérsékleten, az égőtér hidegebb falán abból keletkeznek, a szénláncok széttöredezésével, összekapcsolódásával (nyílt láncú), oxidációjával (alkoholok, aldehidek, karbonsavak), gyűrűvé záródásával (ciklikus és aromás), a gyűrűk összeolvadásával (policiklikus aromás). A környezeti levegőbe jutva a gőzök a lehűlés hatására kondenzálódnak, vagy a szintén kondenzálódó elemi szénrészecskék (korom) felületén adszorbeálódnak, feldúsulnak és a szálló por 2,5 μm -nél kisebb átmérőjű finom frakcióját alkotják. Általában az inverziós meteorológiai körülményekre jellemző erős lehűlés, pára-köd nagymértékben elősegíti a kondenzációt, valamint a levegőben való felhalmozódásukat.

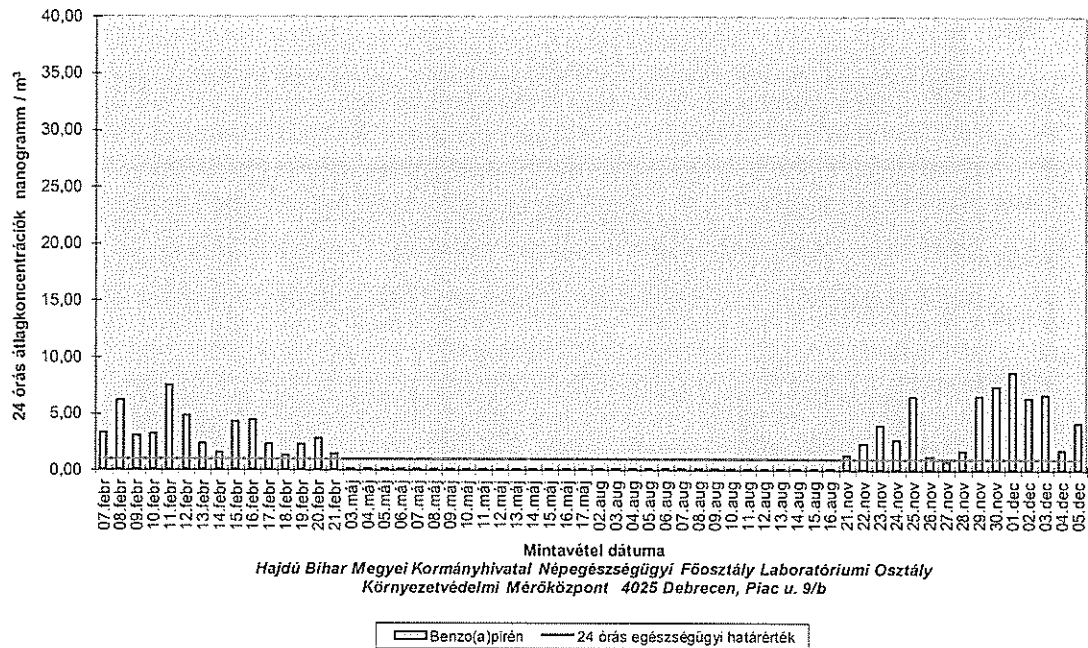
Fenti vegyületek az élő szervezetekre károsak, elpusztítják, vagy meggátolják a szaporodásban a mikroorganizmusokat, ezért használják a füstölést élelmiszerek tartósítására.

A vizsgált években, a mintavételek során, az $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ és főleg a $75 \mu\text{g}/\text{m}^3$ 24 órás PM_{10} átlagkoncentrációt meghaladó esetekben a minták nagy mennyiségű, finom eloszlású korom tartalmát tapasztaltuk, melynek időnként erős „füstgáz” szaga volt. Ezek alapján a korom jelentős része - a közlekedési jellegű kibocsátás mellett - nagy valószínűséggel szilárd tüzelésből származott.

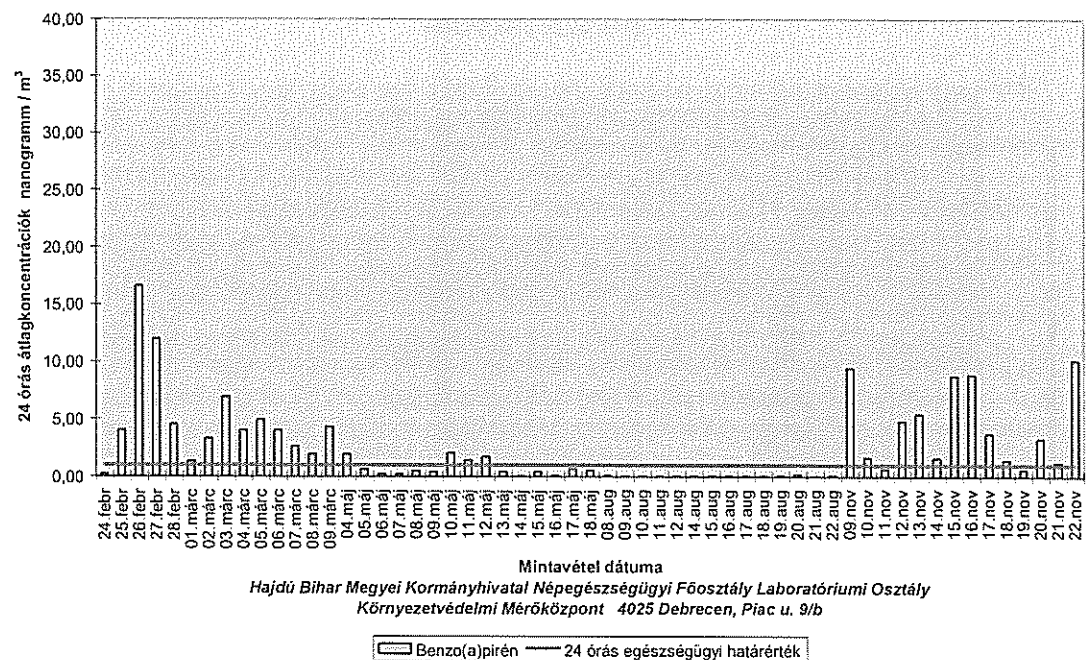
Hajdúböszörmény, Vízmű szálló por PM_{10} frakció benzo(a)pirén tartalom
2010 - 2018. év éves átlagkoncentrációk

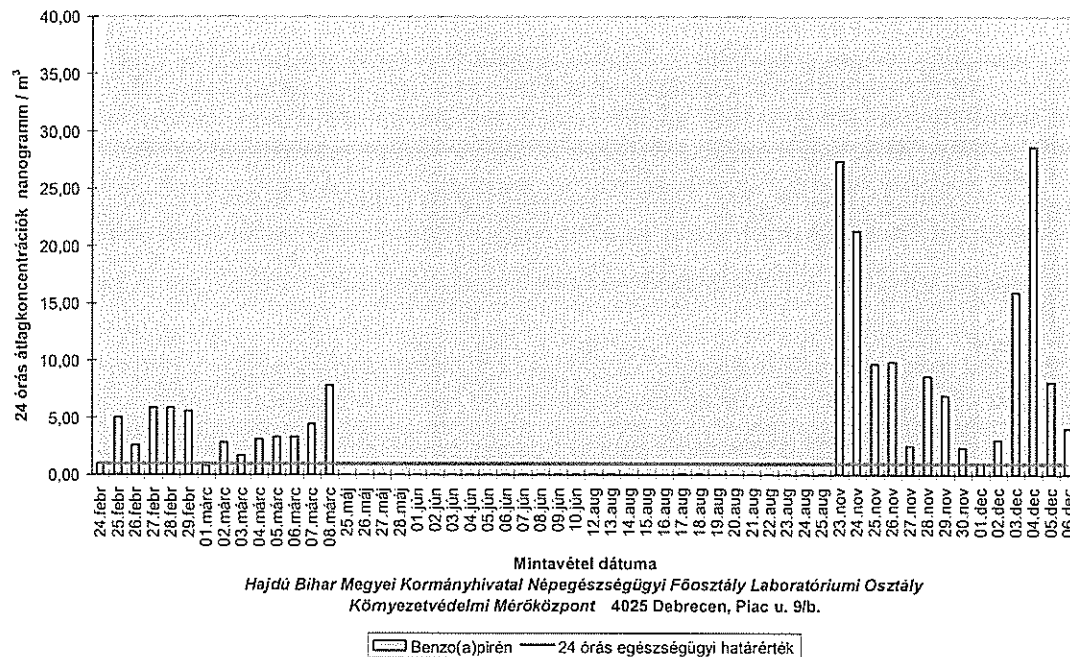
Hajdúböszörmény, Vízű szálló por PM₁₀ frakció benzo(a)pirén tartalom
2018. év 24 órás átlagok

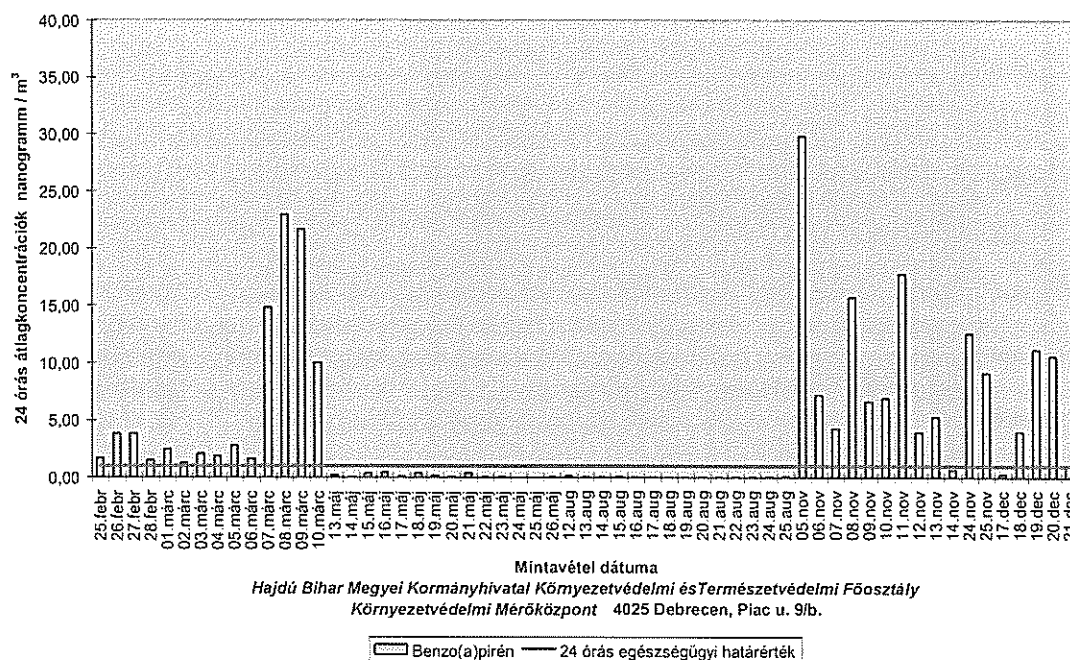
Hajdúböszörmény, Vízű szálló por PM₁₀ frakció benzo(a)pirén tartalom
2017. év 24 órás átlagok

Hajdúböszörmény, Vízmű szálló por PM₁₀ frakció benzo(a)pirén tartalom
2016. év 24 órás átlagok

Hajdúböszörmény, Vízmű szálló por PM₁₀ frakció benzo(a)pirén tartalom
2015. év 24 órás átlagok

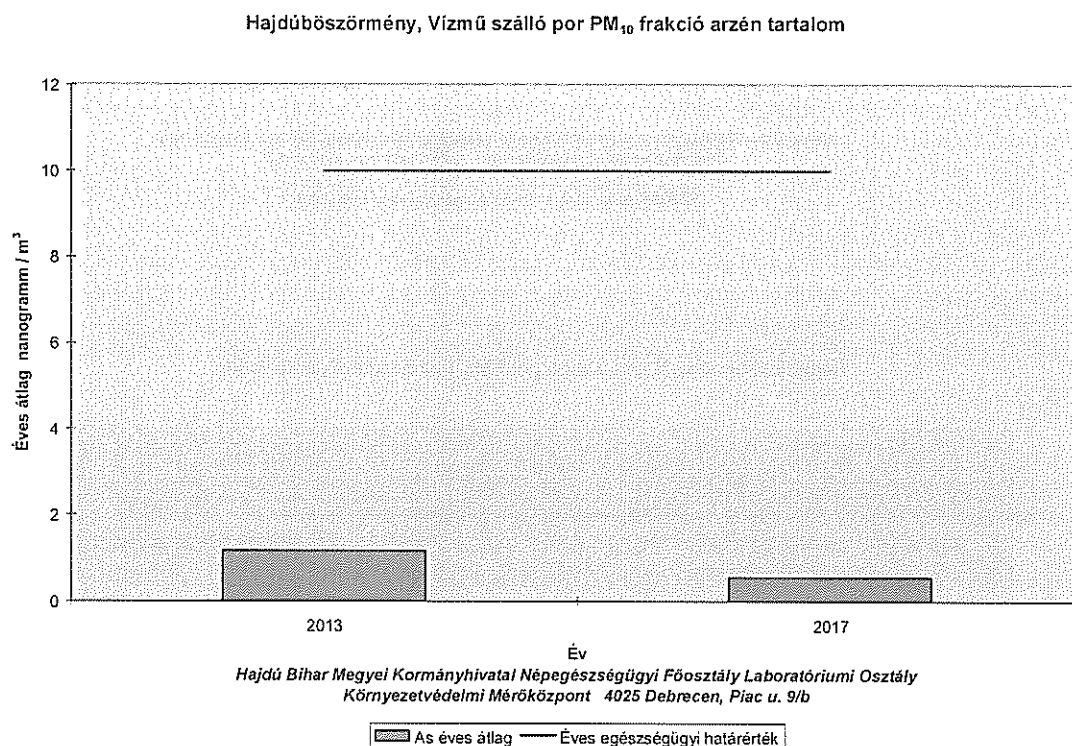

Szálló por PM_{10} frakció nehézfém tartalma

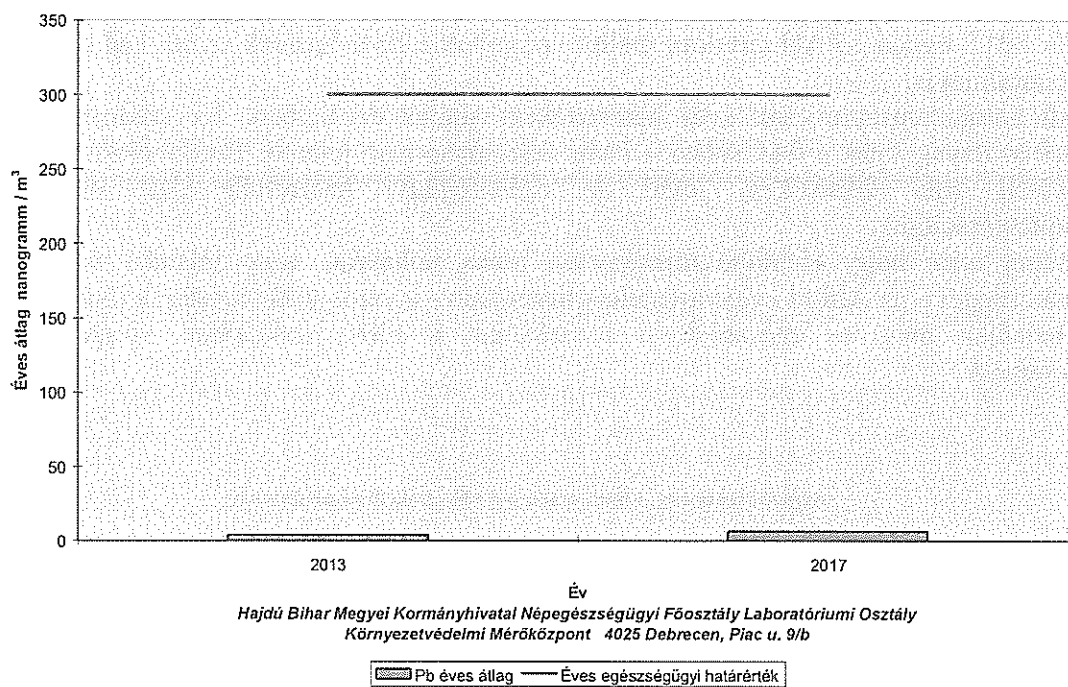
2013 és 2017. évben a PAH tartalom mellett vizsgáltuk a PM_{10} minták arzén, kadmium, ólom és nikkel tartalmát is.

A fenti komponensekre csak éves határértékek vannak érvényben. Az eredmények alapján ezeknek az anyagoknak a feldúsulása a PM_{10} frakcióban nem jelentős Hajdúböszörmény, Vízmű mintavételi pont környékén, jóval az egészségügyi határérték alatt volt az éves átlagkoncentrációjuk.

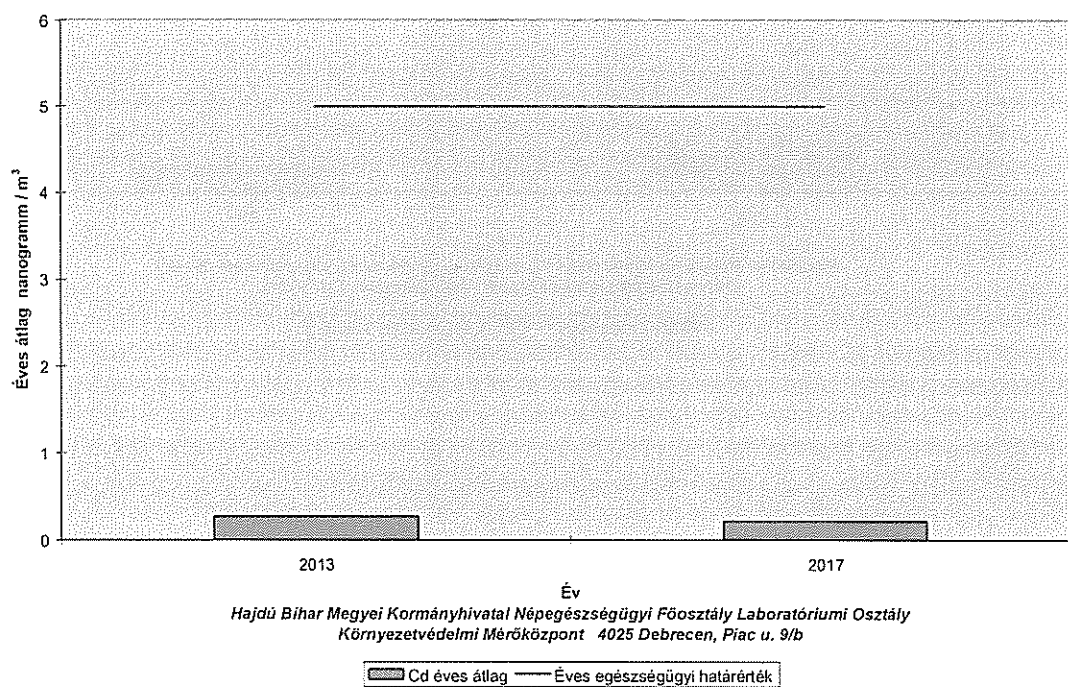
Tekintettel arra, hogy Hajdúböszörményben nincs kohászat, vagy jelentős vegyipar nagy valószínűséggel – az Alföld nagyvárosaihoz hasonlóan - a város többi részén, a főutak közelében sem haladják meg az egészségügyi határértéket a PM_{10} frakcióban vizsgált nehézfém komponensek.

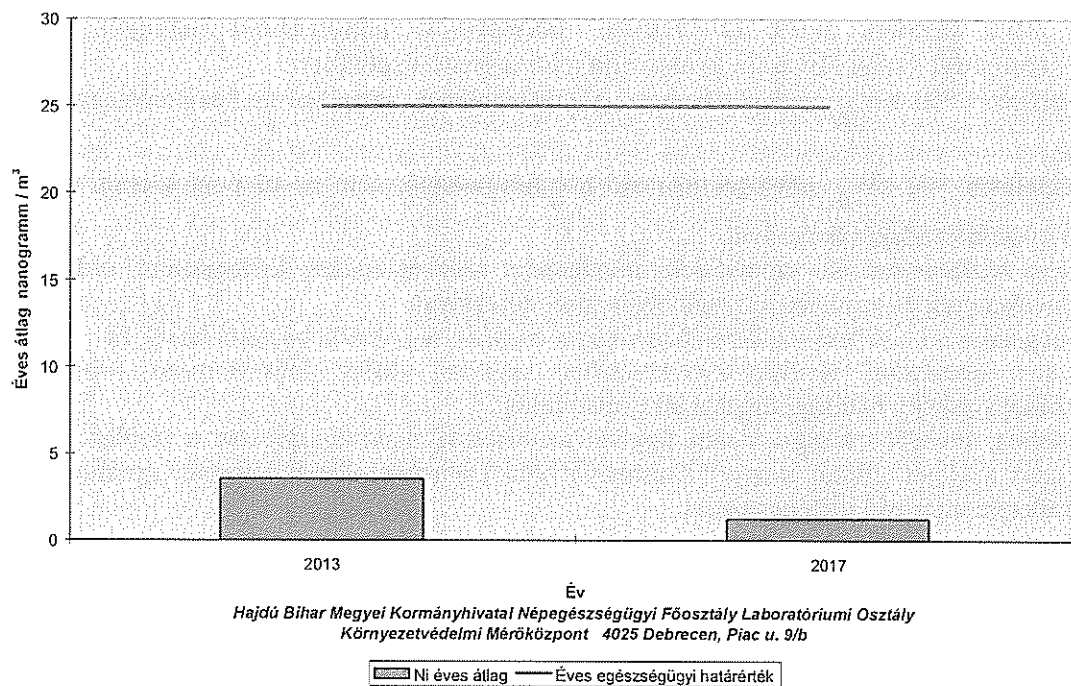
Hajdúböszörmény, Vízmű szálló por PM_{10} frakció ólom tartalom

Hajdúböszörmény, Vízmű szálló por PM_{10} frakció kadmium tartalom

Hajdúböszörmény, Vízmű szálló por PM₁₀ frakció nikkeltartalom

A 2018. ÉVBEN ÉRVÉNYBEN LÉVŐ LÉGSZENNYEZETTSÉGI INDEX

Index	Értékelés	Nitrogén-oxidok (mint NO ₂) (µg/m ³)	Nitrogén-dioxid (µg/m ³)	Kén-dioxid (µg/m ³)	Ózon (µg/m ³)	PM ₁₀ (µg/m ³)
		középérték	középérték	középérték	középérték	középérték
		éves	éves	éves	éves*	éves
1	kiváló	0-28	0-16	0-20	0-48	0-16
2	jó	28-56	16-32	20-40	48-96	16-32
3	megfelelő	56-70	32-40	40-50	96-120	32-40
4	szennyezett	70-140	40-80	50-100	120-220	40-80
5	erősen szennyezett	140-	80-	100-	220-	80-

Megjegyzés:

* 8 órás mozgó átlag napi maximumainak átlaga egy naptári éven belül

2.2. A Járási Hivatal hatáskörébe tartozó levegővédelmi eljárások

Hajdúböszörményben a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Lr.) 36. § (2) bekezdése alapján, levegőtisztaság-védelmi ügyekben elsőfokú hatósági jogkört 2013. január 1-től (a Jegyző helyett) a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúböszörményi Járási Hivatala gyakorolja a következő esetekben:

a) a legfeljebb 500 kW_{th} névleges bemenő hőteljesítményű, háztartási és közintézmény tüzelőberendezés forrásával,

b) a legfeljebb 140 kW_{th} névleges bemenő hőteljesítményű, nem az a) pont szerinti kizárólag füstgázot kibocsátó tüzelőberendezés forrásával,

c) az egy háztartásban élő személy(ek) mindennapi szükségleteinek kielégítésére, otthona fenntartására szolgáló tevékenység és az ahhoz használt berendezés forrásával,

d) a nem gazdasági tevékenység keretében végzett tevékenység okozta bűzterheléssel, és

e) a nem gazdasági tevékenység keretében működő diffúz légszennyező forrással kapcsolatos levegőtisztaság-védelmi hatósági ügyben jár el első fokon.

Egyéb esetben, levegőtisztaság-védelmi ügyben az elsőfokú hatósági jogkört a területi környezetvédelmi hatóság, azaz a Hajdú- Bihar megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatala gyakorolja Hajdú- Bihar Megye területére kiterjedő illetékességgel.

Az Lr. 4. §-a szerint: „Tilos a légszennyezés, a diffúz forrás környezetvédelmi követelményeknek nem megfelelő működése miatt fellépő levegőterhelés, valamint a levegő lakosságot zavaró bűzzel való terhelése, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.”

Az Lr. 27. § (2)-(3) bekezdései alapján: „Hulladék nyílt téri, vagy a hulladékok égetésének feltételeit rögzítő jogszabályban foglaltaknak nem megfelelő berendezésben történő égetése, a háztartásban keletkező papírhulladék és veszélyesnek nem minősülő, kezeletlen fahulladék háztartási berendezésben történő égetése kivételével tilos. Nyílt téri hulladékégetésnek minősül, ha a hulladék - az elemi kár kivételével - bármilyen okból kigyullad. Lábon álló növényzet, tarló és növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett hulladék nyílt téri égetése tilos.”

A járási hivatal eljárása során megvizsgálja a lakosság részéről érkezett bejelentéseket, hatósági ellenőrzést végez, és szabálytalanság esetén lefolytatja az első fokú hatósági eljárást.

A járási hivatalhoz környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos feladat- és hatáskörben 2018. évben 8 levegőtisztaság- védelmi tárgyú beadvány, 7 panasz és 1 közérdekű bejelentés érkezett.

2 panasz tartalmazott hulladékégetés tárgyú észrevételt, melyek esetében a járási hivatal szabálytalanságot nem tapasztalt. 6 beadvány állattartás vagy egyéb tevékenységgel kapcsolatos bűzhatás miatt érkezett, melyek közül 3 panasz és 1 közérdekű bejelentés esetében a járási hivatal nem tárt fel szabálytalanságot, 2 panasz áttételre került a Hajdú-Bihar Megyei kormányhivatal Debreceni Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályához gazdasági tevékenység folytatása miatt (1 ügy autófestés, autófényezés, 1 ügy állattartás)

További 1 ügyben hatósági eljárás keretében bírság kiszabása mellett az ügyfélnek a jogsértő tevékenysége megszüntetésére és a levegővédelmi követelmények folyamatos betartására való kötelezésre került sor.

2.3. A Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály hatáskörébe tartozó levegővédelmi eljárások

Az engedélyköteles, helyhez kötött légszennyező források üzemeltetői 2018. évre vonatkozóan benyújtották az éves levegőtisztaság-védelmi jelentéseiket, melyek feldolgozása jelenleg folyamatban van, ezért a környezetvédelmi hatóság 2017. évre vonatkozóan rendelkezik összesített adatokkal.

2017. évben 23 különböző – 22 meglévő és 1 új -, levegőterheléssel járó technológia üzemelt a településen.

Légszennyező anyag kibocsátás:

Légszennyező anyag	Kibocsátás (kg)
Kén-dioxid	4 987
Szén-monoxid	42 581
Nitrogén-oxidok	16 864
Szilárd anyag	811 663

A szén-monoxid, a nitrogén-oxidok, valamint a szilárd anyagok mennyisége tekintetében az előző évhez képest jelentős változás nem volt tapasztalható. A kibocsátott kén-dioxid mennyisége többszöröse volt a 2016. évi értéknek, mely emelkedést egy aszfaltkeverő üzem működtetése okozza. Az aszfaltkeverő üzem termelésének (és ezzel összefüggésben a kibocsátott kén-dioxid mennyiségének) növekedését valószínűsíthetően a térségben zajló útépitési munkálatok indukálták. A légszennyező anyagok tekintetében nem volt határérték feletti túllépés.

2017. évben felhasznált tüzelőanyag:

Földgáz: 72 384 m^3

Biogáz: 2 183 m^3

Fa, fahulladék, biomassza: 3 122 t

A felhasznált tüzelőanyagok (földgáz, biogáz, fa, fahulladék) tekintetében az előző évi mennyiségekhez képest összességében jelentős változás nem tapasztalható.

Pozitív változásként értékelhető az, hogy a felhasznált földgáz mennyisége kismértékű növekedést mutat a felhasznált fa, fahulladék mennyiségével szemben.

Megjegyzés: a fenti adatok kizárólag az engedélyköteles, helyhez kötött légszennyező források üzemeltetői által közölt 2017. évi éves adatszolgáltatás összesített adatai. A közlekedési eredetű, valamint a lakossági eredetű légszennyező anyag kibocsátásokra nézve nem rendelkezünk adatokkal.

Panaszok: A környezetvédelmi hatósághoz a 2018. évben 4 db közérdekű bejelentés érkezett. 3 esetben a környezeti levegő lakosságot zavaró bűzzel való terhelése, 1 esetben pedig növényzet nyílttéri égetése miatt.

3. Vízvédelem

3.1. Szennyvízelvezetés és -tisztítás

A hajdúböszörményi szennyvíztisztító telep és szennyvízcsatorna-hálózat üzemeltetésére a Hajdúkerületi és Bihari Víziközmű Szolgáltató Zrt. (a továbbiakban: szolgáltató) a 35900/8023-8/2018. ált. számon rendelkezik új, egységes vízjogi üzemeltetési engedéllyel, mely 2024. január 31-ig hatályos.

A szennyvíztisztító telep fogadja a város és annak közigazgatási területéhez tartozó Hajdúvid és Bodaszőlő szennyvizeit, valamint távvezetéken (nyomóvezetéken) a hajdúböszörményi hálózathoz csatlakozó Bocskai kertben keletkező szennyvizeket is.

A szennyvíztisztító telep jelenlegi kapacitása:	2 x 3.000 m ³ /d 63.500 Leé
Tisztított szennyvíz befogadó:	4990 m ³ /d Barssó-ér északi ág 3+740 szelvénye
Becsatlakozási pont EOY koordinátái:	X = 262001 m Y = 832998 m

2018. 10. 15-én vízügyi felügyeleti ellenőrzés keretén belül helyszíni ellenőrzést folytatott le a Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat a telepen. Az ellenőrzés idején a telep környezet rendezett volt, a vízi létesítmények állapota megfelelő volt, funkciójukat ellátták. A telepre átlagosan naponta 3500-4000 m³ szennyvíz érkezett.

A 2018-ban kibocsátott tisztított szennyvíz éves mennyisége: 1.152.056 m³ volt, mely kis mértékben csökkent az előző évhez képest (1.172.958 m³).

2018. évben a hatóság a 35900/8147-2/2018. ált. számú határozatában 530.319.- Ft vízszennyezési bírságot szabott ki a szennyvíztisztító telep szolgáltatójának a 2017. évi kibocsátott szennyvíz minősége miatt, mely 11 esetben mutatott az összes lebegőanyag komponens vonatkozásában a megengedett határértéket kissé meghaladó értéket.

Fentiek miatt a hatóság a 35900/8661-4/2018. ált. iktatószámú határozatában szennyezés – csökkentési ütemterv készítésére kötelezte a szolgáltatót és a szennyvízelvezető hálózat és a szennyvíztisztító telep tulajdonosait. Kötelezettek a 2019. január 30-án érkezett szennyezés csökkentési ütemterv benyújtásával eleget tettek az előírt kötelezettségnek, a hatóság a benyújtott ütemtervet a 35900/780-4/2019. ált. számú határozatával jóváhagyta.

6.2. Jelentősebb felszíni vizek

A város külterületén található felszíni vízfolyások: V-0-1 és V-0 jelű csatorna, Brassó-ér É-i ág, Déli Lucernás, Brassó-ér, Keleti főcsatorna, a Vidi-ér. A csatornák kezelését a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság, Debrecen végezte.

Felszíni vízminőség vizsgálatot 2018. évben a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya által működtetett akkreditált laboratórium végzett a vízkeret irányelvben foglaltak szerint.

6.3. Vízellátás/vízbázisvédelem

Hajdúböszörményben a víztermelést a Kadarcs VI/231. vízikönyvi számú, 3771/04/2010 sz. vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkező 7 db mélyfúrású kút biztosítja, melyek a várostól nyugatra, a Vidi határban találhatók. A búvárszivattyúkkal kitermelt vizet egy közös gyűjtőcsövön keresztül nyomják az „A” telepen lévő térszíni nyersvíz tározó medencékbe gáztalanítón keresztül. A medencékből szivattyúk nyomják a vizet távvezetéken a vas-mangán szűrőtartályokon keresztül a „B” telepen lévő tároló medencébe, illetve közvetlenül Hajdúvid településrészre. A „B” telepről a hálózati szivattyúk nyomják a városi hálózatra a vizet. A hálózati nyomás, illetve a mennyiségi kiegyenlítés céljából egy 500 m³-es víztorony van. Bodaszőlő településrész a hajdúböszörményi vízhálózatról kapja a vizet egy nyomásfokozó telep segítségével. Hajdúviden és Bodaszőlőn is található 1-1 db víztorony. A szűrők öblítése vízzel és levegővel történik kézi üzemmódban. Az öblítővíz vasiszap ülepitőbe, majd kiülepedés után a városi csapadékvíz-elvezető csatornába kerül.

Hajdúböszörmény- Pród vízműtelep és vízellátása a Kadarcs VI/568. vízikönyvi számú, 200/12/2011. számú vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkező 1 db mélyfúrású kút biztosítja.

A vízmű a jelenlegi állapotában 1987-ben lett üzembe helyezve. A termelő kút a vízmű telepen található. A mélyfúrású kútba beépített búvárszivattyú bekötővezetéken nyomja a vizet a vegyszerbekeverő és reakció tartályon keresztül a konténerben elhelyezett 2 db párhuzamos üzemű vas- mangán és ammónium mentesítést együttesen végző szűrőkre, valamint a 2 db aktívszenes szűrőn keresztül a felszíni szűrtvíz medencébe. A konténerbe elhelyezett 2 db hálózati szivattyú szívja a szűrt vizet a tároló medencéből és nyomja hidroforos nyomástartó egységen keresztül a települési vízhálózatba. Az utóklórozás a víztároló előtt történik. A kútszivattyút a térszíni tároló vízszint változásai alapján szintkapcsolók, a hálózati szivattyúkat pedig a hidrofór tartályokhoz kapcsolódó nyomáskapcsolók vezérlik. A szűrők visszamosatása szűrt vízzel történik automatikus üzemen. A szűrőkről lekerülő öblítővíz az ülepitőn és csatormán keresztül a vízműtelep előtt található földmedrű árokba kerül, amely része a települési csapadékvíz elvezető rendszernek. Beépítésre került egy gázérzékelő berendezés, amely a gépterembe felhalmozódó metángáz esetében a teljes rendszert áramtalanítja és indítja a szellőztetést, majd ha a gáztartalom lecsökken a rendszert újra indítja.

2018. évben tervezett vízügyi felügyeleti ellenőrzést folytatott le a Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat a hajdúböszörményi vízműtelepen, ahol megállapítást nyert, hogy a Hajdúkerületi és Bihari Víziközmű Szolgáltató Zrt., mint üzemeltető a hatályos vízjogi üzemeltetési engedélyben foglaltak szerint üzemelteti a telepet, ahol napi 3900-4400 m³ vizet termelnek ki a mélyfúrású kutakból.

Hajdúböszörmény Vízmű védőidoma és védőterülete a Kadarcs VI/231. vízikönyvi számú, 2021. december 31-ig hatályos 90/26/2011. számú határozattal, Hajdúböszörmény- Pród Vízmű védőidoma a Kadarcs VI/568 vízikönyvi számon, 2023. december 31-ig hatályos 7290/11/2013. számú határozattal került kijelölésre.

2018. évben a vízműtelepek és a vízbázist kijelölő vízjogi engedélyekben módosítás sem kérelemre, sem hivatalból nem történt.

3.4. Városi fürdő

A Hajdúböszörményi Városgazdálkodási Kft. által üzemeltetett városi fürdő vízellátási rendszerei a 2020. június 30-ig hatályos 1511/01/2009. számú vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkeznek. A városi

fürdő által a felszíni befogadóba (Barssó-É-i ág) bocsátott használt fürdővíz mennyisége 2018. évben 219.627 m³ volt.

A 2018. évi kibocsátott szennyvíz használt víz minősége vonatkozásában a vízszennyezési bírságszámítások jelenleg folyamatban vannak, így jelenleg pontos információ még nem áll rendelkezésre, hogy hajdúböszörmény közigazgatási területén üzemelő, használt vizet kibocsátók vonatkozásában lesz-e bírságkiszabás ebben az évben.

Nyilvántartásunk szerint Hajdúböszörményben felszíni vizet és közcsonkát érintő rendkívüli szennyezés 2018. évben nem történt, havária eseményről nincs tudomásunk.

3.5. Vízügyi Hatósági eljárások:

Csapadékvíz-elvezetés:

Hajdúböszörmény Város Önkormányzata részére meghosszabbításra kerültek a Hajdúböszörmény belterületi csapadékvíz-elvezetés I. ütem létesítésére és a Kassa utcán tervezett csapadékvíz elvezető csatorna kiépítésére 2016. évben kiadott vízjogi létesítési engedélyek.

Ipari park fejlesztés:

Vízjogi létesítési engedély került kiadásra hajdúböszörmény Város Önkormányzata részére a Hajdúböszörmény M35 Ipari Park komplex fejlesztéshez kapcsolódó Újvárosi úti ivóvízvezeték kiváltáshoz.

Állattartó telepek:

Az Avis 96 Bt. részére a Hajdúböszörmény a 0658 hrsz.-ú állattartó telep (húshasznú szarvasmarha) 1982-ben kiadott vízjogi üzemeltetési engedélyének (kút) hatályossága meghosszabbításra került.

A Hajdúböszörményi Állattenyésztő Kft. részére a csillag II. baromfitelep vonatkozásában vízjogi fennmaradási engedély módosítás történt, melynek során az engedély kiegészítésre került a vízjogi létesítési engedély alapján kiépített mélyfúrású kút adataival.

A Hajdúböszörményi Béke Mezőgazdasági Kft. Hajdúböszörmény 01125/3 hrsz.-ú telepén létesítendő kút vonatkozásában vízjogi létesítési engedély, a Hajdúböszörmény 01089/2 hrsz. alatti szakosított sertéstelepén a kiépített talajvízfigyelő kútra vízjogi üzemeltetési engedély módosítás (névátírás és érvényességi idő hosszabbítás), a Hajdúböszörmény 0111/5-6 hrsz. alatti területeken, a használaton kívüli hígrágyatárolók rekultivációja tekintetében vízjogi létesítési engedély módosítás került kiadásra.

A Böszörményi Baromfifeldolgozó Kft. Hajdúböszörmény, 7843/25 hrsz. alatti telephelyének bővítéséhez kapcsolódó – 2017. évben kiadott – vízjogi létesítési engedély módosítására / meghosszabbítására került sor.

Öntözőtelepek, öntözőkutak:

Felszíni vízből (Keleti főcsatorna) ellátandó öntözőtelepekre vonatkozóan 3 magánszemély részére került kiadásra vízjogi üzemeltetési engedély, melyek összességében közel 100 ha terület öntözését teszik lehetővé esőztető illetve csepegtető öntözési mód alkalmazásával.

Felszín alatti vízből (mélyfúrású kút) ellátandó öntözőtelepre/öntöző kútra 4 db vízjogi létesítési engedély került kiadásra részben magánszemélynek, részben gazdálkodó szervezetek részére. (PomAgro Kft., Dr. Uzonyi Mezőgazdasági Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.)

Vízjogi üzemeltetési engedély/üzemeltetési engedély módosítás történt 2 magánszemély és 1 gazdálkodó szervezet esetében (FEMO Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Kft.), melyek szántó és gyümölcsös öntözésére irányultak, víztakarékos csepegtető öntözési mód alkalmazásával.

Sekélymélységű kutak:

A hatóság 3 magánszemély részére adott ki vízjogi fennmaradási engedélyt sekélymélységű, (15-16 m talpmélységű) talajvizes kút üzemeltetésére vonatkozóan, melyekből 2 a Nagy-Bocskai szőlőskert dűlőben található.

Üzemek:

Módosításra került a KÖRÖSTEJ Kft. Hajdúböszörmény, Külső- Hadházi u. 20. sz. (hrs.: 7842) alatti sajtüzem vízilétesítményeinek vízjogi üzemeltetési engedélye, mely részben az engedély hatályosságára, részben pedig a lekötött vízmennyiség csökkentésére irányult.

4.Kármentesítések

4.1. TUNGSRAM Operations Kft. Hajdúböszörményi Gyár

A TUNGSRAM Operations Kft hajdúböszörményi gyárának területén és környezetében lévő – lakossági területeket is érintő – kármentesítés zajlik, a felszín alatti vízben kimutatott molibdén, cianid, egyéb fémek és klórozott szénhidrogén szennyezés miatt. 2018. évben a gyár kármentesítéséhez kapcsolódóan 6 db termelő kútra került kiadásra vízjogi létesítési engedély.

A gyártelep területén már évek óta működő műszaki beavatkozási technológiákon (központi rekultivációs rendszer, csóvaterjedés-gátló rendszerek) túl 2017. évben kiépült a nyugati terület rekultivációs kármentesítési rendszere, s az ahhoz tartozó wetland (gyökérszén tisztító egység) rendszer, melynek 2017. decemberében megkezdődött a próbaüzeme. A próbaüzem első fázisában a szűrőmezőt teszt jelleggel, tiszta vízzel töltötték fel, majd 2018. januártól elkezdődött a nyugati rendszer kútjaiból a víztermelés, és annak a vízkezelő rendszerre juttatása. 2018. áprilisban elkészült a központi rendszer vizét a szűrőmezőre vezető csővezeték is, így a központi területekről kitermelt összes víz ide került.

4.2. Hajdúböszörmény-Bodaszőlő üzemanyag-tároló telep

A Hajdúböszörmény-Bodaszőlő üzemanyag-tároló telepen a tényfeltárások alapján a TPH (alifás szénhidrogén) talajvíz szennyezettsége a legnagyobb. A kárenyhítés megkezdése, a műszaki beavatkozás tervezése, továbbá a feltárt talajvíz szennyezés frontvonalának nyomon követése érdekében monitoring kutak létesítése vált indokolttá. 2018. évben 6 db új fölöző kút és 3 db monitoring kút kialakításra, valamint 4 db, a tényfeltárás kiegészítése során az üzemanyag-tároló területén létesített állandósított furat átalakítására vonatkozóan került kiadásra vízjogi létesítési engedély az Észak-Alföldi Üzemanyagtároló Kft-nak.

A fölöző kutak a felúszó szabad fázisú szénhidrogén mennyiségének ellenőrzésére, valamint kézi fölözésre kerültek betervezésre. A 3 db új monitoring kút a nem szennyezett területen kerülne kialakításra, a szennyezettség frontvonalának talajvíz-áramlási irányba történő mozgásának nyomon követésére, továbbá akkreditált mintavétel és laboratóriumi vizsgálat céljából.

Az üzemanyagtároló telep esetében szakértők bevonásával folyik a kármentesítés kapcsán előírt feladatok (monitoring, további tényfeltárás, műszaki beavatkozás tervezése, valamint kárenyhítés a felúszó olajfázis lefölözésével) elvégzése, valamint folyamatban van a tényfeltárási záródokumentáció és a műszaki beavatkozási terv elkészítése is.

4. 3. MOL Nyrt.

A MOL Nyrt. Hajdúböszörmény 5370/1-2 helyrajzi számú ingatlanon - a Hajdúböszörmény 5581 helyrajzi szám alatti üzemanyagtöltő állomáson és annak környezetében kimutatott környezetszennyezés (többek között alifás szénhidrogén) kapcsán - kiépített talajvíztisztító rendszer vízjogi üzemeltetési engedélyt kapott. Megvalósult többek között 5 db monitoring kút, 30 db NA 50 mm átmérőjű, 3,50 m talpmélységű oltó- és levegőztető lándzsa, melyek működtetése negyedévente

történik. A beavatkozás során negyedévente a lándzsákba oltóanyag és víz kerül bejuttatásra és mobil kompresszor segítségével levegőt juttatnak a felszín alá a szénhidrogén bontó folyamatok elősegítése érdekében.

5. Hulladékgazdálkodás

5.1. Kommunális hulladék

Hajdúböszörmény Közigazgatási területén Hajdúböszörmény Város Önkormányzat Képviselő-testülete a **hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról szóló 42/2013. (XII.20.) Önk. rendeletével** összhangban a kötelező közszolgáltatást a Debreceni Hulladék Közszolgáltató Nonprofit Kft. (DHK Kft.) végzi. A tényleges hulladékszállítást alvállalkozóként a Hajdúsági Hulladékgazdálkodási Kft. (HHG Kft.) látja el.

5.2.A Hajdúsági Hulladéklerakó Telep működése 2018-ban

5.2.1. Hulladéklerakó depónia meglévő kapacitásának becslése:

A jelenlegi hulladéklerakó alapterülete 50.000 négyzetméter, téglalap alakú 200x250 m oldalhosszakkal. Az engedélyezett depónia magasság az eredeti IPPC engedély alapján 30 méter, 1:2 részű hajlásszöggel építve az *elméleti összes befogadókapacitás eléri a 850.000 köbmétert. Ebből jelenleg mintegy 350.000 köbméteret töltöttünk meg, azaz közelítőleg 500.000 köbméter szabad tér áll rendelkezésre.*

A többször módosított 1677/04/2008.számú IPPC engedélyünk 4.3.7.3 pontja (13. oldal) alapján a lerakó kapacitása összesen 850.000 tonna, szabad kapacitása az IPPC engedély kiadásakor (2008. március 4.): 780.000 tonna volt.

Engedély kiadása óta lerakott hulladék mennyisége:

2008. március-december:	44.382 tonna
2009. január-december:	39.875 tonna
2010. január-december	43.995 tonna
2011. január-december	38.982 tonna
2012. január-december	37.429 tonna
2013. január-december	111.539 tonna (ebből kb. 95.000 tonna a környékbeli szilárd hulladéklerakók rekultivációiból került beszállításra)
2014 január-december	14.829
2015 január-december	21.754 tonna
2016. január-december	21.825 tonna
2017. január-december	25.141 tonna
2018. január-december	22.257 tonna

Összesen: 422.008 tonna

2019. év elején tehát az engedélyezett szabad lerakó kapacitás: 357.992 tonna.

Ez a jelenlegi beszállítási ütemet feltételezve (nem számolva újabb nagy mennyiségű rekultivációs beszállítással), további 7-8 évig biztosíthatja a hulladék lerakását a Hajdúsági Regionális Hulladéklerakó Telepen.

A hulladéktest süllyedése a mintegy 8 méter rétegvastagságban lerakott és tömörített hulladék esetében 0,5-0,7 méter körül alakult, azonban mérési eredmények nem állnak rendelkezésre. A lerakott szerves hulladékok folyamatos bomlásával a hulladéktest roskad, ülepedik, így a depónia magassága az évek alatt lassan csökken.

Jelenleg a depóniatér bővítés (II. ütem) területén történik a hulladéklerakás, ahol 8-9 méter rétegvastagságban van elhelyezve a hulladék.

A hulladéklerakó mérlegházánál mért magassági érték 120,44 méter (Bf), míg a depóniatér legfelső szintjének magassága legfrissebb mérések szerint 129,35 méter (Bf). *A depónia magassága tehát a környezethez képest ma +9,1 méter.* Az engedélyünkben rögzített 30 méteres magasságig tehát még közel 21 méter magasságot emelhetünk. (ennyit ekkora alapterületen nem lehetséges)

A 2018. évben lerakott hulladékok összetételét EWC kódok szerint az alábbi összesítő mutatja:

EWC kód	Hulladék megnevezése	Beszállított mennyiség (kg)	Telephely kezelési kód
100101	hamu és salak	660	D5
120117	homokfúvási hulladék	66560	D5
150203	abszorbensek	2140	D5
160120	üveg	740	D5
170604	szigetelő anyagok	37280	D5
191212	válogatási maradék	333500	D5
180104	hulladék, amelynek gyűjtése nem kötött spec. követelményekhez	69840	D5
190801	rácsszemét	81960	D5
200301	kommunális hulladék	19292750	D5
200307	lom hulladék	523240	D5
200203	egyéb, biológiailag lebonthatatlan hulladékok	13220	D5
010504	fűróiszapok	222020	D5
010508	kloridot tart. fűróiszapok	285000	D5
020104	mg. műanyag hulladék	13220	D5
101314	betonkészítésből származó iszap	20400	D5
160119	műanyagok	2660	D5
170202	bontásból származó üveg	3260	D5
170203	műanyag	21760	D5
Összesen:		20.990.210 kg	D5

Az évente *engedélyezett* lerakható hulladékok mennyisége *100.000 tonna/év.*

5.2.2. A szelektív hulladékgyűjtés helyzete

A 2018-as évben a Hajdúsági Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. szolgáltatási területén ürtett gyűjtőszigetek száma:

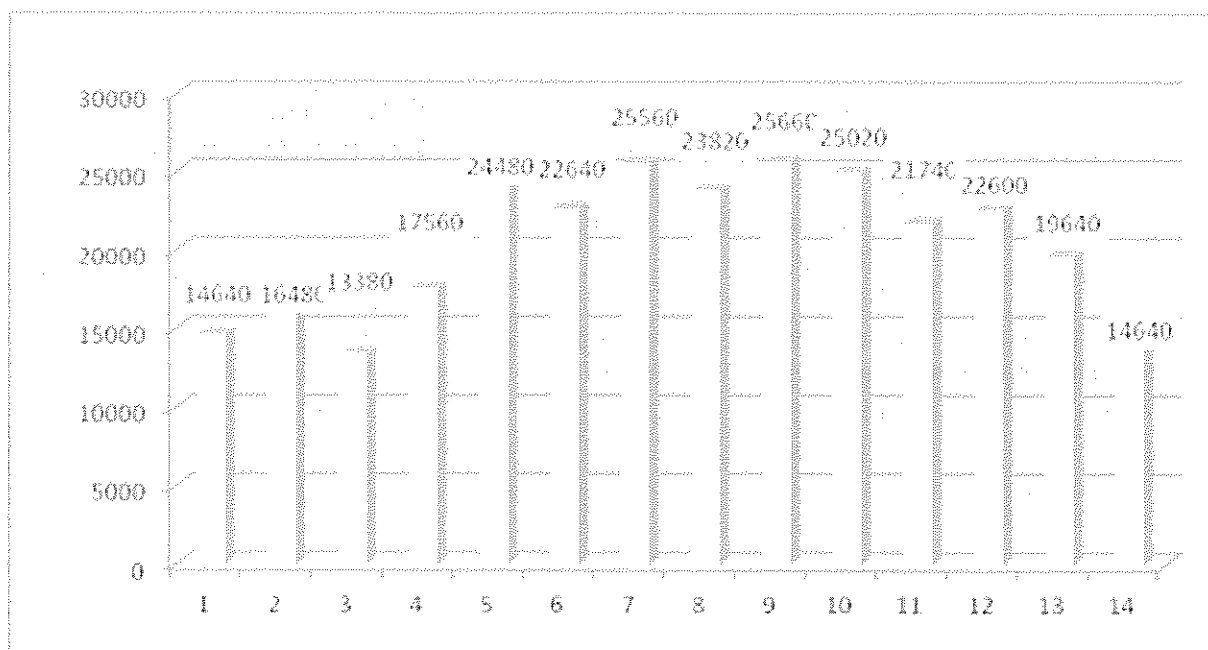
Hajdúböszörmény	23
Hajdúdorog	2
Hajdúnánás	18
Hajdúhadház	1
Téglás	1
Bocskai kert	0
Hajdúsámson	0
Görbeháza	4
Polgár	0
Újtikos	2
Folyás	1
Újszentmargita	2
Tiszagyulaháza	2
Balmazújváros	5
Hortobágy	4
Összesen:	65

A tavalyi évben tovább csökkent tehát a gyűjtőszigetek száma, amely a szigetek állapotával (illegális hulladék lerakóhely), illetve a teljes mértékben kiépített házhoz menő szelektív gyűjtéssel magyarázható.

2014-ben kezdődött el a házhoz menő szelektív gyűjtés teljes kiépítése és üzemeltetése a térségben, melynek során kiosztásra kerültek a kertes ingatlanokhoz a sárga és barna fedelű kukák a hasznosítható csomagolóanyagok és a biohulladék (idényjellegű) gyűjtéséhez, valamint a távolabbi településeken a komposztáló edények a házi komposztáláshoz.

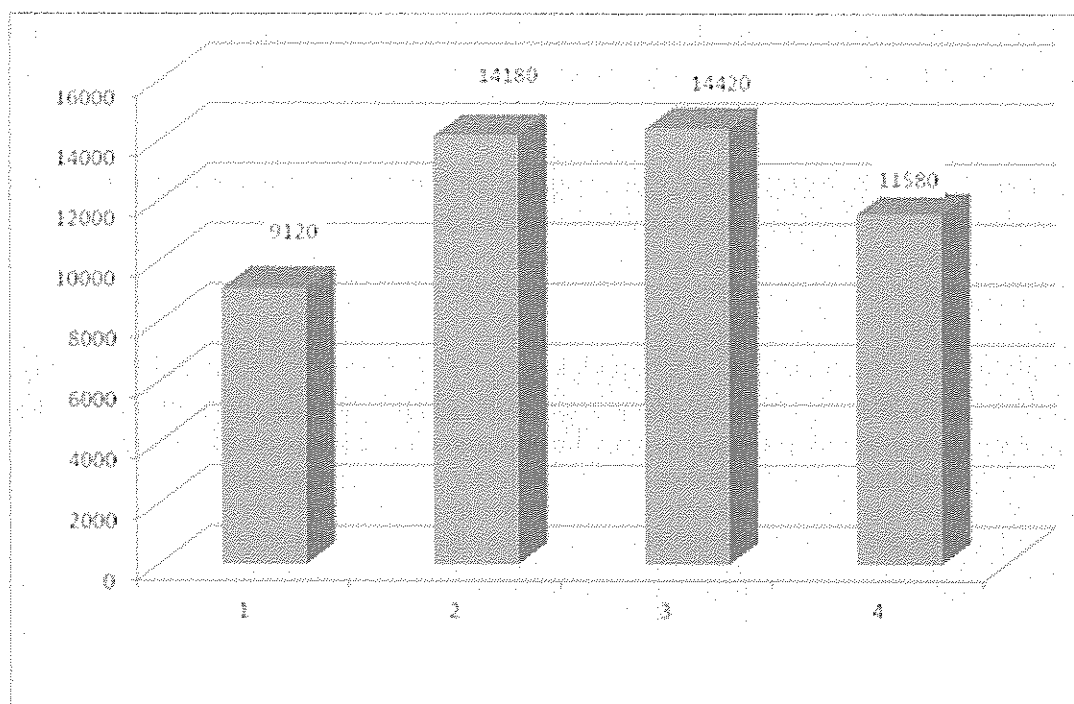
2018-ban 287.860 kg másodnyersanyagot gyűjtöttünk be Hajdúböszörményből, egy évvel korábban, 2017-ben 247.740 kg-ot.

A begyűjtés intenzitását Hajdúböszörményben a következő ábra szemlélteti csomagolóanyag (sárga kuka) tekintetében:

Hajdúböszörményből 2018-ban begyűjtött másodnyersanyagok mennyisége gyűjtési napokon (kg)

2018-ban folytatódott a házhoz menő üveghulladék gyűjtés, melynek során egész évben összességében 49300 kg üveghulladékot gyűjtöttünk be, míg 2017-ben ez a szám 44460 kg volt

2018-ban Hajdúböszörményből házhoz menő rendszerben begyűjtött üveghulladék mennyisége (kg) gyűjtési naponként

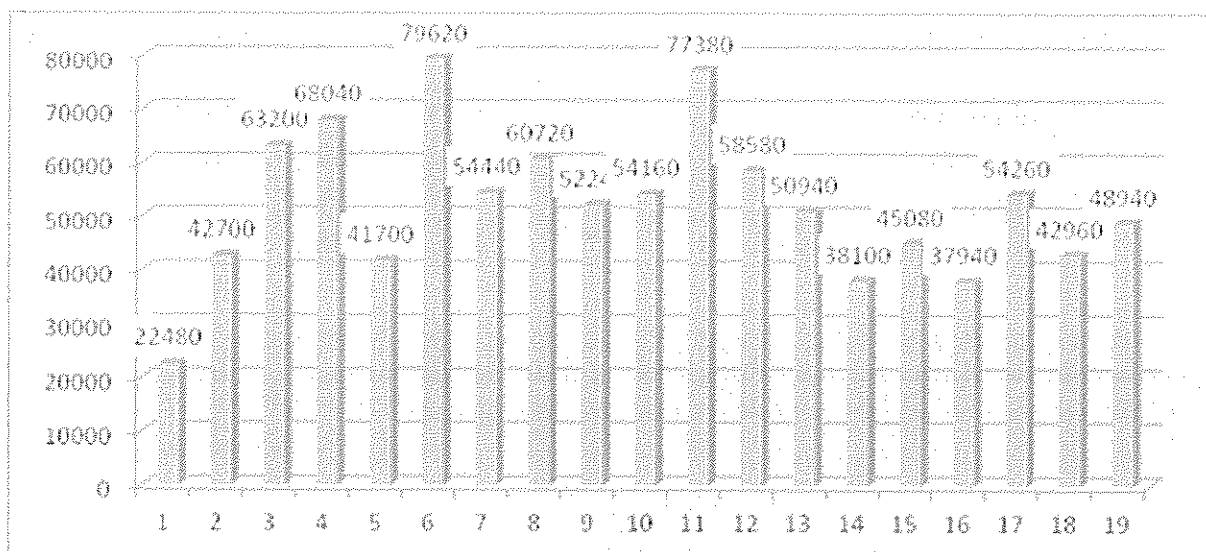
A begyűjtött és értékesített másodnyersanyagok összes mennyisége 2018-ban:

Anyag	Átvevő	Eladási rendszer	Értékesített (átadott) mennyiségek 2018-ban
Vegyes üveg	Maltha Hungary Kft., Vita-Glass Kft.	HER	279140 kg
PET palack, PP-HDPE flakon, PE fólia	PMR Kft. - Remat Zrt., Holofon Zrt., Fe-Group Invest Zrt.	Bizományosi, HER	304080 kg
Vegyes papír	PMR Kft.-Hamburger Hungária Zrt.	Bizományosi	415240 kg
Hullámpapír	PMR Kft.-Hamburger Hungária Zrt.	Bizományosi	159580 kg
Társított	PMR Kft.- MM Karton	Bizományosi	27380 kg
Alumínium italosdoboz, ónozott vasfém	PMR Kft.- Polgár-Metál Recycling Kft.,	Bizományosi	35440 kg
Összesen:			1.220.860 kg

HER: Az értékesítést a havi készletjelentések alapján az NHKV Zrt. licitáltatja és értékesíti, a HHG feladata csupán az anyag begyűjtése, feldolgozása, járműre rakodása. Árbevétel nem illeti meg a Kft.-t.

Bizományosi: Az anyagot a DHK Norprofit Kft.-től vásárolja meg bizományosi szerződés keretében a PMR Kft. Ebben az esetben sem részesül árbevételben a HHG Kft.

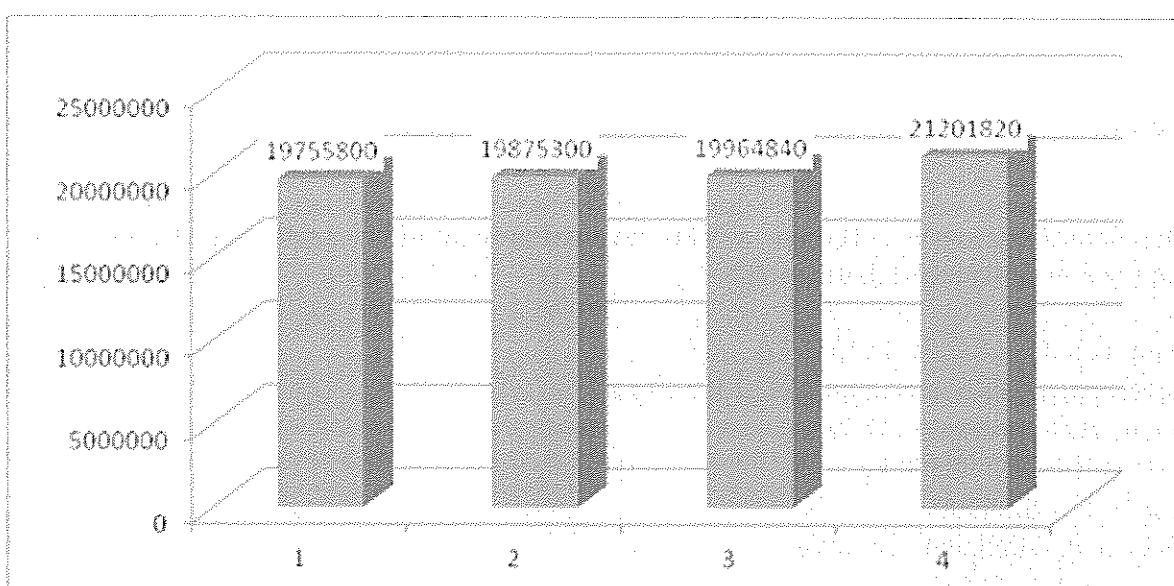
2018-ban tovább folytattuk a kéthetenkénti biohulladék gyűjtést a barna fedelű kukákból, melynek segítségével 2018-ban összesen 993.480 kg zöldhulladékot gyűjtöttünk be Hajdúböszörményből (2017: 928640 kg), a gyűjtés intenzitását gyűjtési napokra lebontva mutatja az alábbi diagramm:

2018-ban Hajdúböszörményből begyűjtött zöldhulladék mennyisége (kg) gyűjtési naponként

5.2.3. Egyéb, Hajdúböszörményt érintő hulladékgazdálkodási adatok

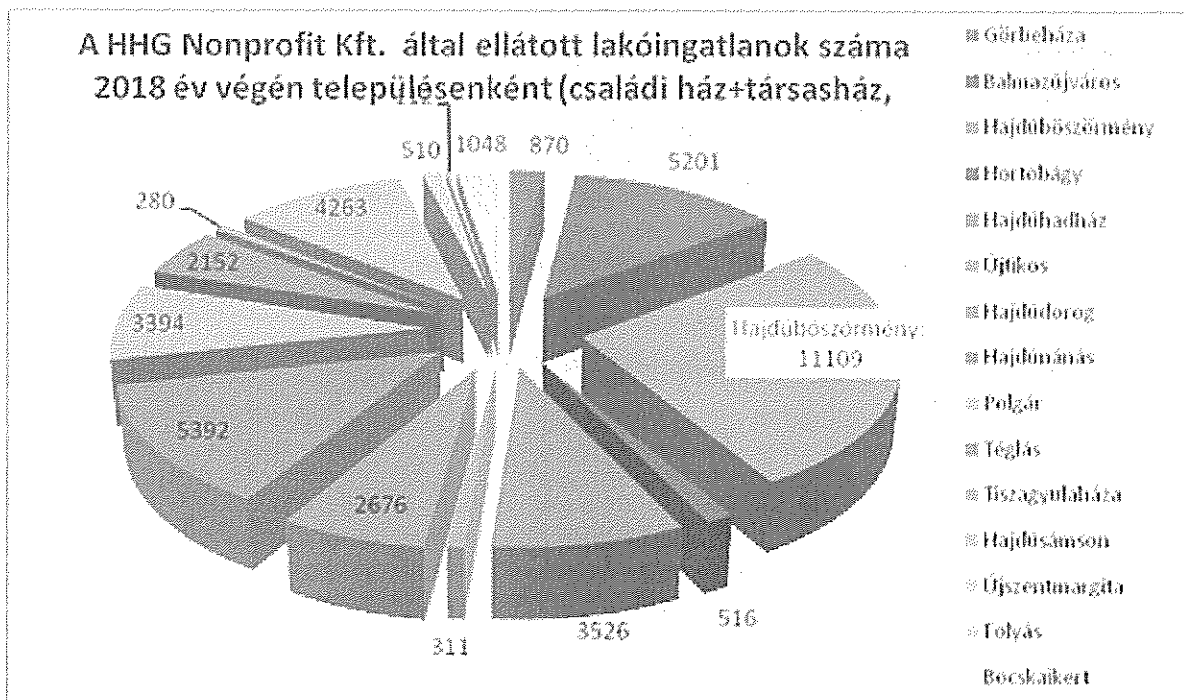
A közszolgáltatói díjakat 2018-ban az NHKV Zrt. szedte be és negyedéves elszámolás alapján osztotta vissza a szolgáltatást nyújtó közszolgáltatóknak. A negyedéves elszámolás leigazolt ürített literek mennyiségét mutatja az alábbi diagramm Hajdúböszörmény vonatkozásában. (az ürített liter tartalmazza a magánszemélyek, intézmények, közületek által használt, rendszeresen ürített gyűjtődényeinek összes ürtartalmát kommunális hulladék tekintetében.

2018-ban negyedévenként ürített kommunális hulladék gyűjtődény (liter) Hajdúböszörményben

A szerződésben álló ingatlanok megoszlása negyedévenként Hajdúböszörményben, 2018-ban:

Családi ház	8 487	8 521	8 623	8 667
Társasház	2 384	2 373	2 382	2 388
Költségvetési szerv	54	53	56	56
Gazdálkodó szervezet	377	370	378	381

Egyéb adatok:

- Hajdúböszörményből 2018-ban, a **Városüzemeltetés** járművei szállítottak be hulladékot a Regionális Hulladéklerakóra, melyből
 - kommunális hulladék: 147680 kg
 - kevert építési és bontási hulladék: 159500 kg
 - beton, tégl, cserép: 9140 kg
 - beton törmelék: 39300 kg
 - föld és kövek: 4900
 - elektronikai hulladék: 2800 kg
 - zöldhulladék: 78080 kg
 - lom hulladék: 1880 kg
 - bitumen hulladék: 22680 kg

5.2.4. A Hajdúsági Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft-t a jogszabályváltozások, engedélyezések kapcsán érintő egyéb kötelezettségek

- A Hajdúsági Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. egységes környezethasználati engedélye a Regionális Hulladéklerakó Telepre vonatkozóan, **2024. november 30.-ig** érvényes. Ez az engedély lényegében a telephely környezetvédelmi engedélye.
- **2018. január 31-én kaptuk kézhez a HHG Nonprofit Kft. begyűjtési és szállítási engedélyét, mely Magyarország területére érvényes 2023. január 29.-ig.**
- A Kft. minősítő engedélyét a folytonosan változó követelményeknek eleget téve 2015-ben a közszolgáltatói engedély és az OHŰ minősítő okiratot kiváltó un. **minősítő engedélyt szerzett**, mely 12 hónapig érvényes. Ezt a minősítő engedélyt sikerült legutóbb további 36 hónappal meghosszabbítani, így az 2020. január hóig érvényben marad.

Egyéb kötelezettségek teljesítése:

A hulladéklerakási járulék összege minden lerakott hulladék tonnája után 6000 Ft volt 2018-ban, és negyedévente kellett átutalni az OKTVF számlájára.

A bevallott és megfizetett hulladéklerakási járulék 2018.évre:

• 2018. 1. n.év:	28,528 Milliő Ft
• 2018. 2. n.év:	28,817 Milliő Ft
• 2018. 3 .n.év:	30,517 Milliő Ft
• 2018. 4. n.év:	37,7 Milliő Ft

• Összesen:	125,562 Milliő FT
-------------	-------------------

5.3. START Munkaprogram – Illegális hulladéklerakó helyek felszámolása

Hajdúböszörmény város 37 ezer hektáros közigazgatási területén folytatódott az illegális hulladéklerakó helyek felszámolása, melyet százhatvannyolc fő közcélú foglalkoztatásával oldottunk 2018. március 01. napjától 2019. február 28. napjáig. Az összegyűjtendő kommunális hulladék mennyisége tapasztalataink szerint évről évre minimálisan csökken vagy stagnál, az elkövetkezendő időszakban az illegálisan lerakott építési-bontási hulladék visszaszorítása jelent komoly kihívást. Jelen projektben 110 tonna kommunális hulladékot, 370 tonna kommunális hulladékkal kevert törmelékét és 200 tonna tiszta törmelékét tartalmazó illegális lerakó felszámolását terveztük. A hulladékok szállításában Hajdúböszörmény Város Önkormányzata által fenntartott Városüzemeltetési Intézmény egy db saját tehergépjármű bevonásával működött közre. A kézzel nem mozgatható hulladékok rakodására, szállítására nagyobb rakodó-szállítójármű bevonása is szükséges volt, mely esetben a Tömb 2002 Kft-től rendeltük meg a hulladékrakodását és szállítását.

Hajdúböszörmény Város Önkormányzata számos intézkedése ellenére folyamatosan keletkeznek illegális hulladéklerakó helyek. Ez idáig Hajdúböszörmény belterületén folyamatosan több, nagyobb lerakóhely felszámolása megtörtént.

Napi rendszerességgel történik a belvárosi területeken a szemétszedés. Nyolc útvonalat jelöltünk ki, és ezek az útvonalak egy-egy körzetet határoznak meg a nagykörúton belüli területen. A városból kivezető utak tisztán tartása kéthetente valósul meg. Ezen felül a külterületeken, a dűlőutak feljárása és takarítása folyamatos.

A nagykörúton kívül eső városrészeket fokozottabban figyeljük, ezáltal az ottani területek takarítása is sűrűbben történik. Ezen kívül sikerült jelentős területekre kijutni, a város közigazgatási területein belül eső szőlőskertekbe, ahol nagyobb mennyiségű kommunális hulladék halmozódott fel.

Fontos szerepet tölt be a város főbb be- és kivezető útjain történő szemétszedés, melyet havi rendszerességgel elvégzünk.

A lerakóhelyeken főként kommunális hulladékot, illetve bontási-építési törmeléket találtunk a terület feltérképezése során. Hajdúböszörmény 37.000 hektáros közigazgatási terület folyamatos monitoringozását belterületen a Közterület-felügyelet és a projekt csoportvezetői, míg külterületen a Mezőöri Szolgálat és a köztisztaságért felelős örök végezték el, ezzel is segítve a projekt munkáját.

Főbb munkavégzések:

- Főbb kivezető utak takarítása: Külső-Hadházi utca, Dorogi utca, Külső-Újvárosi utca, Külső-Fehértói út, Külső-Debreceni utca, illetve ezen utcákhoz tartozó külterületi részek a közigazgatási határig.
- Körúton kívül eső városrészek takarítása, szemétszedés: Északi-lucernás, Déli-lucernás, Középkert, Zaboskert, Kisböszörmény, Vénkert.
- Dűlőutak takarítása, szemétszedés: Sütő dűlő, Bodnár dűlő, Bottyán dűlő, Téglási úti dűlő.
- Szőlőskertekben történő szemétszedés, kommunális hulladékgyűjtés: Kis- és Nagy-Bocskai szőlőskert, Kossuth szőlőskert, Báthory szőlőskert, Homokkert.
- Övárkok és környezetének takarítása: középkerti övárók, Brassó ér, déli övárók, északi-lucernási övárók.

A hulladékgyűjtés során a szelektivitásra helyeztünk nagy hangsúlyt.

5.4. Veszélyes hulladék

Veszélyes hulladékkal a településen a Sunny Corn Kft. foglalkozik; autórongsokból kivett alkatrészeket értékesít, a maradékot veszélyes, vagy nem veszélyes hulladékként hulladékkezelőnek adja át. Az autóbontó telephely ellenőrzésekor jogsértő magatartást a Főosztály nem tapasztalt.

Veszélyes hulladék kezelésével kapcsolatosan havária nem következett be Hajdúböszörmény közigazgatási területén.

A lakosságnál keletkező veszélyes hulladék elhelyezésére egyelőre hulladékudvar nem került kialakításra Hajdúböszörmény területén. A Zöldrügy Kft. Zsemberi majorban lévő telephelyén a lakosok térítés ellenében helyezhetik el háztartási veszélyes hulladékokat (akkumulátor, száraz elem, elhasznált fénycsövek, fáradt olaj, sütő zsiradék, elektromos berendezések, gumiabroncs).

A veszélyes hulladékok tekintetében meg kell még említeni az állati hulladékot, melyről a települési önkormányzat kötelező feladatként gondoskodik (*állati hulladék ártalmatlanná tételével kapcsolatos feladatok ellátásáról*). Ennek megfelelően (az ATEV-vel kötött szerződés alapján) 2018-ban 166.458 kg (többnyire a lakosság által leadott) állati hulladék és hulla került elszállításra a városi gyepmesteri telepről.

Az alábbi veszélyes hulladékok ingyenes leadására van lehetősége a lakosságnak:

Lejárt gyógyszerek: a gyógyszertárakban, valamint gyógyszer árusító egyéb helyeken (drogéria, benzinkút) gyűjtődobozok találhatóak, ezekben helyezhetők el a lejárt szavatosságú gyógyszerek.

Használt sütőolaj: Hajdúböszörményben a MOL Állomáson biztosított a lehetőség a háztartási használt olaj ingyenes leadására. Továbbá évek óta van erre szakosodott begyűjtő cég, ezért pl. önkormányzati fenntartású konyhákban, éttermekben megvan a lehetőség a sütőolaj külön gyűjtésére. De gyűjtőhordó rendelhető más helyekre is, ahol egy adott idő alatt adott mennyiségű olaj összegyűlik és valaki vállalja a hordó ill. a gyűjtés felügyeletét.

Fénycső, kompakt fénycső: a gyártók és forgalmazók kötelesek visszagyűjteni. Visszagyűjtő helyek a villamossági nagy- és kiskereskedések telephelyei, egyes barkácsáruházak és hipermarketek.

Elemek: Közintézményekben elhelyezett gyűjtőládákban, valamint a www.rebat illetve relem.hu oldalakon megtalálható gyűjtőpontokon adhatók le.

Akkumulátorok: Lemerült akkumulátorokat a forgalomba hozó helyeken (benzinkút, autószerviz, akkumulátor-kereskedés) ingyenesen átveszik.

Elektronikai hulladékok: Minden elektronikai készülékeket árusító bolt köteles elromlott/kidobandó elektronikai eszközeinket visszavenni, amennyiben a boltban hasonló funkciójú, új készüléket vásárolunk (de csak egész eszközöket, alkatrészeket nem). Egyelőre a kisebb üzletek ezt nem mindig tudják teljesíteni, ugyanakkor a nagyobbak közül átveszi az elektronikai hulladékot akkor is, ha nem veszünk újat (a gyűjtőpontokat ld. az Electro-coord Kft. honlapján).

A háztartásokban keletkező veszélyes hulladékok közül a különböző festékekkel, oldószerekkel, ásványolajokkal, zsírokkal szennyezett csomagolóanyagok, törlőkendők, lejárt szavatosságú termékek (festékek, oldószerek) elhelyezése jelenti a legnagyobb gondot, tekintettel arra, hogy a térségben nem működik hulladékudvar, és ezek az anyagok a vásárlás helyén sem adhatók le. Ezek begyűjtése két módon lehetséges:

- Évente 1 vagy két alkalommal szervezett begyűjtőjáráttal,
- Hulladékudvaron történő leadás lehetőségének biztosításával.

Egy hulladékudvar megépítése javasolt a városban, melyben a hasznosítható anyagok, a kis mennyiségű építési törmelék, zöldhulladék mellett leadhatók lennének a háztartásokban keletkező kis mennyiségű veszélyes hulladékok is.

5.5. A Jegyző hatáskörébe tartozó hulladékgazdálkodási eljárások

Környezetvédelmi hatósági ellenőrzést követően hulladékgazdálkodási témában három alkalommal került kiadásra kötelezés, egy alkalommal bírságotlunk, két alkalommal szüntettük meg az eljárást és négy ügy került áttételre a Kormányhivatal felé.

A legtöbb problémát az ingatlanon felhalmozott hulladék okozza, mely vonzza magával a rágcsálók elszaporodását és a bűzhatást. Továbbra is problémát okoznak a Nagy-Bocskai szőlőskert végén, a Békás-tónál, a RICO tavaknál és a városba vezető főbb utak mentén folyamatosan képződő illegális lerakók, melyek kialakulását a közmunka program keretében, köztisztasági örök bevonásával igyekszünk visszaszorítani.

5.6. A Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály hatáskörébe tartozó hulladékgazdálkodási adatok

Érvényes hajdúböszörményi telephellyel és hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező kezelők

Ügyfelek	Engedélyezett tevékenységek	Határozatszám	Érvényes
100290297 - Zöldrügy Kft	Kereskedelem	14/005485-016/2014	2019.12.28.
100290297 - Zöldrügy Kft	Szállítás	14/005485-016/2014	2019.12.28.
100566435 - Ud Stahl Recycling Kft.	Gyűjtés	11/000081-010/2014	2019.03.31.
100688829 - Bodnár Antal	Szállítás, gyűjtés	11/002189-005/2015	2020.04.15.
101126933 - Tóth Antal	Szállítás	11/000299-010/2013	2018.04.15.
101326991 - Hajdúsági Hulladékgazdálkodási Szolgáltató Nonprofit Kft.	Szállítás, begyűjtés	11/001446-003/2013	2018.01.31.
101326991 - Hajdúsági Hulladékgazdálkodási Szolgáltató Nonprofit Kft.	Szállítás, begyűjtés	11/004045-005/2011	2017.05.15.
102618903 - PER'M' 2000 Kft.	Hasznosítás	11/002670-005/2013	2018.04.15.
103271239 - Sunny Corn Kft.	Gyűjtés, szállítás, előkezelés, hasznosítás	11/000008-003/2015	2020.02.15.

Forrás: OKIR

6. Jelentősebb környezetvédelmi engedélyezési eljárások

Hajdúböszörmény közigazgatási területén az ipari kibocsátásról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelvének hatálya alá tartozó új ipar és ipari rendszerben folyó (pl. mezőgazdasági) tevékenység engedélyezése, valamint meglévő egységes környezethasználati engedéllyel rendelkező létesítmény engedélyének visszavonása (felszámolás miatt) nem történt. A meglévő létesítmény engedélyében foglalt követelmények és előírások – öt évente történő – felülvizsgálata nem volt esedékes a tárgyévben.

Egységes környezethasználati engedéllyel rendelkező telephelyek 2018. évben Hajdúböszörményben

Név	Székhely	Telephely	Tevékenység a 314/2005 (XII. 25.) Korm.rendelet 2. sz. melléklete szerint
Baromfi Coop Kft.	4030 Debrecen, Vécsey u. 34.	Hajdúböszörmény 0372 hrsz.	11. a) baromfitelep
Böszörményi Állattenyésztő Kft.	4220 Hajdúböszörmény, Kinizsi P. u. 11.	Hajdúböszörmény, 076 hrsz (Fábián tanya)	11. a) baromfitelep
Böszörményi Baromfifeldolgozó Kft.	4220 Hajdúböszörmény, Kinizsi P. u. 11.	4220 Hajdúböszörmény, Kinizsi P. u. 11.	9.2. 9.1.a baromfi vágóhíd
Dedőpig Kft.	4220 Hajdúböszörmény, Hajdúkerület 6.	Hajdúböszörmény, 01170/1 hrsz. Kisbotos tanya	11. b); 11. c) sertéstelep, koca
Hajdúböszörményi Béke Mg. Kft. (volt Béke Agrár Szövetkezet)	4220 Hajdúböszörmény, Dorogi út	Hajdúböszörmény, Dorogi út, 01135 hrsz.	11. b); 11. c) sertéstelep, koca + 10. biogáz üzem
Hajdúböszörményi Mg. Zrt.	Hajdúböszörmény, 35 sz. főút Polgári útfél	Hajdúböszörmény külterület, 35. sz főút Polgári útfél 0430 hrsz.	11. b) sertéstelep 11. c) koca
Hajdúsági Hulladékgyűjtő Kft.	4220 Hajdúböszörmény, Radnóti Miklós u. 1.	Hajdúböszörmény város külterület 01329/4 hrsz.	5.4. hulladéklerakó
Kelet-Grain Kft.	4300 Nyírbátor, Debreceni út 59	Hajdúböszörmény külterület, 0342/19, 0342/21, 0342/22 hrsz	11. a) baromfitelep
Nagyhegyesi Agrár Kft	Hajdúböszörmény, Külső Újvárosi út	Hajdúböszörmény, Külső-Újvárosi út;	11. b) sertéstelep

	0358/13. hrsz.	0333/2, 0332/1 hrsz	
Tranzit-Ker Zrt.	4026 Debrecen, Jókai út 1.	Hajdúböszörmény külterület, Külső-Debreceni út, : 0181/1., 0181/2., 0181/3. hrsz.	11. a) baromfitelep
Wassim Sajt Kft.	4220 Hajdúböszörmény, Külső-Hadházi u. 20.	Hajdúböszörmény, Külső-Hadházi u. 20. 7842 hrsz sajtüzem	9.3. tejfeldolgozás
Böszörményi Állattenyésztő Kft.	4220 Hajdúböszörmény Kinizsi P. u. 11.	Hajdúböszörmény 0423/6 hrsz (Csillag II) baromfitelep	11. a) baromfitelep

A 2018. évben a környezetvédelmi hatóság előtt nem volt olyan környezetvédelmi fejlesztésre irányuló eljárás, amelyben előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, vagy egységes környezethasználati engedélyezési eljárást kellett volna lefolytatni, valamint jelentős környezeti kárral járó esemény sem történt.

7. Természetvédelem

7.1. Országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló területek

7.1.1. Hortobágyi Nemzeti Park

Hajdúböszörmény külterületének nyugati-délnyugati szegletében, a Hortobágy – folyó mentén, a Bagotai – dűlő és a Tirimpó nevű határrészekben kb. 5,3 km² kiterjedésben találhatóak a Nemzeti Parkhoz tartozó területek.

7.1.2. A törvény erejénél fogva védett természeti területek

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 23.§ (2) bekezdése alapján „E törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Az e bekezdés alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek [24. § (1) bekezdés] minősülnek.”

▪ *Szikes tavak*

A Keleti Főcsatorna mentén találhatóak, elsősorban egykori mortovák és szabályos, kerekded szikes tavak maradványiként (pl. Kerek-Kaján).

▪ *Kunhalmok, földvárak*

Huszonnégy nyilvántartott halom, melyek közül öt határhalom (Balmazújváros és Debrecen határán)

7.2. Natura 2000 területek

7.2.1. Hortobágy különleges madárvédelmi terület

A 7.1.1.pontban leírt, a HNP-vel egyező területi kiterjedésben, továbbá a K.V-3. víztározó területén, kb. 3 km² kiterjedésben.

7.2.2. Természetmegőrzési területek

7.2.2.1. Hortobágy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUHN20002) több sávban érinti Hajdúböszörmény külterületét:

A Hortobágyi Nemzeti Parknak az előzőekben meghatározott kiterjedésében, jóval nagyobb területen Pródtól északra és délre, elsősorban a Keleti-Főcsatorna nyugati oldalán, kisebb kiterjedésben a keleti oldalán.

7.2.2.2. Debrecen-Hajdúböszörményi tölgyesek kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUHN20033) a Rákóczi – erdő, Bodai – erdő, Belső – erdő és a Város erdő területén található.

A fenti területek kiterjedése az elmúlt évben nem változott.

A természetvédelmi oltalom alatt nem álló, de természetvédelmi szempontból értékes területek közül kiemelkedik a Csordalegelő nevű terület, illetve annak gyepeként megmaradt részei (Balmazújvárosi úttól északra találkozó iparterülettől északra, a temetőtől nyugatra).

Ezen terület a tágabb környezetben megmaradt egyetlen löszlegelő, mely a védett kései pitypang [(*Taraxacum serotinum*)], természetvédelmi értéke 5000 Ft] és számos védett fokozottan védett madárfaj élőhelye.

7.3. Helyi jelentőségű természetvédelmi területek

A helyi jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló területek esetében a védetté nyilvánítás helyi rendeletben történik és a természetvédelmi hatósági jogköröket a jegyző gyakorolja, ezért ezen élőhelyekről jelen összefoglalóban nem írunk.

7.3.1. Partos rét és Nagy Nyerges természetvédelmi terület

Védetté nyilvánítás éve: 2004.

A védetté nyilvánítás célja a területen található botanikai és zoológiai értékek védelme, hosszú távú fenntartásuk volt.

A kezelési terv főbb szempontjai a következők

- Állandó vízszint biztosítása
- Önkormányzati kezelésbe vétel
- Élőhely-rekonstrukció megkezdése
- A legeltetés és a nádgazdálkodás előtérbe helyezése más gazdálkodási módokkal szemben.

Érintett Hrsz.-ok	terület		Művelési ág
Hajdúböszörmény, Külterület hrsz.: 01294	22 ha	1178 m ²	nádas
Hajdúböszörmény, Külterület hrsz.: 01293	2 ha	7766m ²	töltés
Hajdúböszörmény, Külterület hrsz.: 01282	1 ha	1621m ²	saját használatú út
Hajdúböszörmény, Külterület hrsz.: 01283/4	ha	6464m ²	szántó
Hajdúböszörmény, Külterület hrsz.: 01283/4	1 ha	761m ²	gyep (rét)
Hajdúböszörmény, Külterület hrsz.: 01283/5	1 ha	5500m ²	mocsár
Hajdúböszörmény, Külterület hrsz.: 01283/6	5 ha	825m ²	gyep (rét)
Hajdúböszörmény, Külterület hrsz.: 01292	6 ha	410m ²	szántó
Hajdúböszörmény, Külterület hrsz.: 01286	37 ha	7808m ²	nádas és töltés
Hajdúböszörmény, Külterület hrsz.: 01286	ha	6639m ²	gyep
Összesen			

7.3.2. Disznós-háti gyepek és erdő természetvédelmi terület

Védetté nyilvánítás éve: 2004.

A védetté nyilvánítás célja a terület botanikai és zoológiai értékeinek megóvása volt. Sok védett, illetve fokozottan védett állat- és növényfaj figyelhető meg a területen, illetve az ősgyep olyan fajokat tartalmaz, amelyek a környező területekről eltűntek. A telepített kocsányos tölgyes erdő fiatal kora ellenére jelentős botanikai értékeket képvisel.

A kezelési terv főbb elemei

Az erdő esetében:

- A terjedőben lévő adventív fa és cserjefajok visszaszorítása.
- Vaddisznók távol tartása a területtől.
- A védett orchidea állomány feltérképezése, további kutatása.
- Természetszerű erdőfelújítás (tölgymakk vetés, csemeteültetés, ápolás)
- Vegetációs időn kívüli erdőgazdasági munkák – Lehetőleg hóborítás idején
- Mesterséges fészekodú - telep kialakítása és fenntartása.

A gyepek esetében:

- A terjedőben lévő gyomfajok terjedésének megakadályozása, visszaszorítása.
- A gyepek terület határainak kijelölése a további beszántások megakadályozása.
- Kíméletes gyepgazdálkodást kell folytatni (Gyepkímélő kaszálás, műtrágyázás felülvizsgálata megakadályozása)
- A kaszálások időpontjának a védett növények életciklusához igazítása (virágzás befejezése, magérés kivárása) egyeztetés természetvédelmi szakemberekkel.

Érintett Hrsz.-ok	terület		művelési ág
Hajdúböszörmény, Külföldi hrsz: 859/9	1 ha	886 m ²	erdő
Hajdúböszörmény, Külföldi hrsz: 859/31/a,c,d	ha	8362 m ²	Gyep (legelő)
Hajdúböszörmény, Külföldi hrsz 859/31/b	3 ha	7468 m ²	szántó
Hajdúböszörmény, Külföldi hrsz: 859/32/a	1 ha	8941m ²	szántó
Hajdúböszörmény, Külföldi hrsz: 859/32/b	12 ha	517 m ²	legelő
Hajdúböszörmény, Külföldi hrsz: 859/32/d	ha	2069m ²	Kivett, saját használatú út
Hajdúböszörmény, Külföldi hrsz: 859/33	ha	7102m ²	gyep
Összesen:	20 ha	5345 m ²	

7.3.3. Hajdúböszörményi gyöngyvirágos-tölgyes erdőrészek

Védetté nyilvánítás éve: 1981

A védelem indokolása: A Hajdúböszörményi gyöngyvirágos erdőrésszel utolsó maradványai a térség homoki kocsányos tölgyeseinek. Az állományalkotó fafaj: a kocsányos tölgyes, egyenesen sok idős akác is található. A cserjeszint gazdag és változatos. A lágyszárú növények között megtalálhatóak a területre jellemző természetes erdőtársulás kísérő növényei. A változatos növényvilág és gazdag énekes madárvilág természetes életközösségének megőrzése teszi indokoltá a terület védelmét.

Elhelyezkedése, területe: A Hajdúböszörmény 086/14/a, 086/15,16 hrsz.-ú erdőművelési ágú területen helyezkedik el. A terület erdőgazdasági üzemtervi jele: 35 D, 36 C. A terület kiterjedése: 1121,3583 ha

A határozatban előírt főbb kezelési irányelvek:

- Egészségügyi gyérítést kellő időben és óvatossággal kell végezni.
- Az erdőrészeket a lehető leghosszabb ideig fenn kell tartani.
- A természetvédelmi jogszabályban foglalt tilalmak és korlátozások betartása.
- Tilos a védett területen a növényzet pusztítása, károsítása, a madárvilág háborgatása.
- A védett terület szabadon látogatható.
- A védett terület határán „Természetvédelmi terület” feliratú táblákat kell elhelyezni.

7.3.4.Hajdúböszörményi gyertyános tölgyes erdőrészlet

Védetté nyilvánítás éve: 1986

A védelem indokolása: A védetté nyilvánított területen a nyírségi pusztai és gyöngyvirágos tölgyesekre egykor oly jellemző, jelenleg fokozottan védett magyar nőszirm (Iris aphilla ssp. Hungarica/ telepei találhatóak. E ritka lágyszárú növény élőhelye védelmet érdemel. A védendő terület Hajdúböszörmény határában összefüggő erdőterület egy erdőrészletét képezi.

Elhelyezkedése, területe: A Hajdúböszörmény város külterületén a 086/14/a,086 /15,16 helyrajzi számú erdő művelési ágú területen helyezkedik el. A terület erdőgazdasági üzemtervi jele: 32A Kiterjedése:1121 ha 3583 m2

Főbb kezelési irányelvek:

- A védett területe állapotának rendszeres ellenőrzése, fenntartása.
- A védett terület növénytanai értéket képvisel, szabadon látogatható.
- A természetvédelmi jogszabályban foglalt előírások, tilalmak és korlátozások betartása.
- A védett terület határán „Természetvédelmi terület” feliratú táblákat kell elhelyezni.

7.3.5. Gyöngyvirágos-tölgyes helyi jelentőségű természetvédelmi terület

Védetté nyilvánítás éve: 1996

A védelem indokolása: A védetté nyilvánítás célja, hogy a terület őrizze meg a Városi erdőn egykor jellemző gyöngyvirágos-tölgyes egy darabját; védje az élőhely-sziget növény- és állatvilágát, továbbá tegye lehetővé az értékek bemutatását.

Elhelyezkedése, területe: A külterület 087/27/a,c hrsz-on található erdőművelési ágú terület, erdőgazdasági üzemtervi jele: 53 H, 54 F,G, kiterjedése: 24,3473 ha

Főbb kezelési irányelvek:

- A védett területen nem szabad olyan tevékenységet folytatni, amely a terület növény- és állatvilágának létét veszélyezteti.
- A területen élő növények és állatok gyűjtéséhez, vegyszerek alkalmazásához, kutatáshoz a Polgármesteri Hivatal engedélyes szükséges.
- A védett területen lévő erdők kezelését az érvényes erdőtervi előírásoknak és az azt kiegészítő természetvédelmi irányelveknek megfelelően kell végezni.
- Fahasználati munkák csak fészkelési és vegetációs időn kívül folytathatók a védett területen.
- A talaj védelmében a faanyag közelítése fagyott, lehetőleg hóval borított talajon történhet. Gépi közelítés tilos.

- A gyérítés során száraz elpusztult fákat a területen vissza kell hagyni. A kitermelt anyag csak védett területen kívül készíthető.
- Gyérítések során a honos kísérő fafajok (körte, szil) kímélendők, az akác visszaszorítandó.
- A védett terület határát „Természetvédelmi terület” feliratú táblákkal kell jelölni.

7.3.6. Tócsóvölgy helyi jelentősége természetvédelmi terület

Védetté nyilvánítás éve: 1996

A védelem indokolása: Mint geológiai, geográfiai határterület a Tócsóvölgy és környéke növényföldrajzi határterületet is jelent, s mint minden átmeneti egység élőlény-földrajzi szempontból sajátos keveredést, mintegy a fent jelölt vidék flórájának és faunájának a gazdag mivoltát is jelenti. Flóratörténeti szempontból ez a terület volt forrásvidéke a jégkorszak utáni különböző periódusok és nem kevésbé a legutolsó napjainkig lehúzódó korszak flóraváltásának és beerdősödésének.

Elhelyezkedése, területe: A Hajdúböszörmény város külterületén a következő helyrajzi számokon helyezkedik el: 0211, 0214, 0215, 0218, 0208/11-21, 0208/22, 0210/4-8, 0213/6 0216/1-6, 0216/12-26, 0217/14, 0217/16 Kiterjedése: 244.584 m²

Főbb kezelési irányelvek:

- A Tócsóvölgy T.T. tájképet, növény- és állatvilág tenyészetét óvni kell minden olyan hatástól, mely fennmaradásukat veszélyezteti. Ezért a területen nem szabad olyan létesítményt elhelyezni vagy üzemeltetni, amely a táj jellegét, növény- és állatvilágát zavarja vagy veszélyezteti.
- Figyelmet kell fordítani a legelők, kaszálók, nedves laposok, facsoportok, magányos fák természetes viszonyainak fenntartására és jellegének megőrzésére.
- A kaszálók, rét védelme:
- Tájrekonstrukció:
 - o Védőfásítás, védőcserjésítés a mezőgazdasági és a védett területek találkozásánál.
 - o A tájrekonstrukció csak fokozatosan történhet, melyhez a többletköltséget az önkormányzatnak kell biztosítania.

7.3.7. Zeleméri középkori templomrom

Védetté nyilvánítás éve: 1981

A védelem indokolása: A Zeleméri templomrom jelentős megyei műemlékünk, mely egy, a középkorban elpusztult falu egyedül fennmaradt emléke. A védelem célja a méltó műemléki környezet létrehozása és fenntartása.

Elhelyezkedése, területe: A Hajdúböszörmény 0210/2 hrsz.-ú kivett művelési ágú területen van. Kiterjedése: 3181 m²

Főbb kezelési irányelvek:

- A Tvt.-ben előírt előírások betartása
- A védett területet tisztán kell tartani.
- A természetvédelmi jogszabályban foglalt tilalmak és korlátozások betartása.
- Tilos a védett területen lévő felépítményt, valamint a növényzetet károsítani.
- A védett terület szabadon látogatható.

7.3.8. Helyi jelentőségű természetvédelmi értékek

Hajdúböszörmény közigazgatási területén jelenleg helyi védelem alá helyezett fa, facsoport vagy fasor nem található.

7.3.9. Fürdőkeri Park

Védetté nyilvánítás éve: 2015

A védetté nyilvánítás indoka: A parkban található növény- és állatvilág jelentős természeti értéket képviselnek. A területen számos őshonos növényegyed található, melyek közül több mérete, kora, történeti jelentősége is kiemelkedő. Az értékes madárvilág és kételtű fauna helyi civilek folyamatos megfigyelésének tárgya, számos akció zajlott a madarak élőhelyének fenntartása és a madarak folyamatos élelmének biztosítása érdekében. A terület fenntartásával, fejlesztésével a város lakói és turisták számára is kikapcsolódást, pihenést biztosító terület növény- és állatvilágát védjük.

Elhelyezkedése, területe: Hajdúböszörmény, 6497 hrsz. (Vásár tér 3.) kivett művelési ágú területen van (táborhely)

Kiterjedése: 4.4755 m².

Főbb kezelési irányelvek:

Élőhelyek kezelése, fenntartása

- A park területén az elpusztult és kivágott faegyedek helyén és egyéb ültetésre alkalmas helyeken a térségre jellemző őshonos fafajok változatait kell telepíteni.
- A biológiai korhatárt elérő gombásodó, száradó, beteg és balesetveszélyes faegyedek eltávolítását lehetőség szerint a vegetációs időszakon kívül kell elvégezni.
- A park területén az idős, sérült vagy beteg, gombakárosított faegyedek károsodott részeit el kell távolítani. El kell végezni a száraz, korhadó és balesetveszélyes ágak levágását, sebkezelését, ápolását.
- A fás területek kezelésével kapcsolatos munkálatok kizárólag szeptember 1. és október 31. között végezhetők.
- Erdészeti lombkárosítók elleni vegyszeres védekezés (ideértve a szelektív szerek alkalmazását is) kizárólag a park különös jelentőségű dendrológiai értékei nagymértékű károsodásának vagy pusztulásának megelőzése céljából végezhető.

8. Környezetvédelmi rendezvények

2018. április 22. – Föld Napja

2018. április 22-én a Zöld Kör - a Föld Barátai Magyarország tagja Természetvédelmi Önkéntes akció keretében Hajdúdorog határában a fokozottan védett ürgepopuláció felmérését végezte, valamint ezen a napon „Élet a Bodrog mentén” címmel fotókiállítás nyílt a Sillye Gábor Művelődési Központban.

2018. április 23-án Hajdúböszörmény kivezető közútjainak kijelölt szakaszaira szemétszedési akciót szerveztünk. Elektronikai hulladékgyűjtés volt a főtéren. A Város több pontján ültettünk fát. „Én így védem a környezetem” címmel rajzpályázatot hirdettünk, az óvodások és az általános iskolások számára, melynek díjátadója zárta a napot.

2018. szeptember 15 - szeptember 17. – TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarországért

Az idei „TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarországért” akció szeptember 15 - szeptember 17. között került megrendezésre. Az akció célja nem csak az eldobált szemét összeszedése, az illegális hulladéklerakók felszámolása, hanem a társadalmi szemléletformálás, a környezet iránti érzékenység erősítése is. A TeSzedd!-nek emellett az önkéntességet, az önkéntes tevékenységet népszerűsítő, és közösségépítő szerepe is van. Hajdúböszörményben több csoport is csatlakozott az akcióhoz. A polgárőrök a Hadházi erdőben és a szőlőskertekben, a hajdúvidiek a buszmegálló és vasút környékén, míg a közcélúak a főutak mentén gyűjtötték a szemetet. A Mobilitási Hét keretében megrendezésre került Tócsóvölgyi kirándulás alkalmával a résztvevők megtisztították a helyi jelentőségű védett területünket.

A városban folyó nagy volumenű START Munkaprogram keretein belül rendszeres az illegális hulladéklerakók felszámolása. A közmunka programnak köszönhetően környezetünk érezhetően tisztább, így vélhetően ennek okán idei évben kevesebb hulladékot gyűjtünk össze.

2018. szeptember 16-22. - Európai Autómentes Nap - Európai Mobilitási Hét

A rendezvényhét minden napján környezetvédelmi és közlekedésbiztonsági programokkal vártuk az érdeklődőket. A célközönség az óvodások, általános és középiskolások, valamint a város egész lakossága volt. Az események főként belvárosi területre terveztük, a túrák külterületi védett természeti területre (Tócsóvölgy) és természeti emlékhöz (Zeleméri Csonkatoronyhoz) irányultak. Az előadásokat, a kiállítást a Sillye Gábor Művelődési központban rendeztük meg. Szinte valamennyi programot jellemezte a közlekedésbiztonságra, a közlekedés szabályosságára történő figyelemfelhívás, a kerékpározással kapcsolatos szabályok megismertetése és kerékpár, mint környezetbarát közlekedési eszköz népszerűsítése kiemelt szerepet kapott akcióink során. A rendezvényhét résztvevőinek számát **4000 főre** becsültük.

Néhány kiemelt programunk: Rajz- és fotó kiállítás, ingyenes a Tócsó-völgybe, kerékpártúra Zelemérré, közlekedésbiztonsági előadások és filmvetítés, kerékpáros extrém ügyességi verseny, electro motoros road show, Zöld otthon kiállítás, környezetvédelmi vetélkedők, elektronikai hulladékgyűjtés, körútfutás, Vöröskereszt bemutató, triál bemutató, gondolkodó sarok, ökojátékszóház, egészségügyi szűrővizsgálatok, gyógytorna időseknek, kerékpáros felvonulás, tombolasorsolás.

9. A környezetvédelmi alap 2018. évi alakulása

Hajdúböszörmény Város Önkormányzata 2004-ben alkotta meg a 27/2004. (IV. 30.) Önk. rendeletet az önkormányzati környezetvédelmi alap létrehozásáról. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény alapján a Hajdúböszörmény Város közigazgatási területén, környezet- vagy természetvédelmi ügyekben kiszabott bírságok (a hivatkozott rendelet 2. §-ának megfelelően) a környezetvédelmi alap bevételeit képzik. A környezetvédelmi alapot az Önkormányzat kizárólag környezet- vagy természetvédelmi célok megvalósítására használhatja fel.

Hajdúböszörmény közigazgatási területén 2018. évben Hajdúböszörmény Város Jegyzője által kiszabott bírságok és a Tiszántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség által kiszabott környezetvédelmi bírságok 30%-a, mindösszesen 15.000 Ft került a környezetvédelmi alapba.

Hajdúböszörmény Város Önkormányzata 31/2004. (VI.28.) Önk. rendeletében határozza meg a talajterhelési díjra vonatkozó szabályozási rendszert. E rendszer lényege, hogy azok az ingatlan tulajdonosok, akik ingatlana előtt műszakilag rendelkezésre áll a közcsontra, de arra nem kötöttek rá, talajterhelési díj megfizetésére kötelezettek. A talajterhelési díjat első ízben 2005-ben kellett önbevallás alapján megfizetni. A talajterhelési díjból származó bevételek szintén a város környezetvédelmi alapját illetik meg.

A Vízműtől kapott adatok alapján 67 adózó részére küldött ki az adócsoport bevallást talajterhelési díj fizetési kötelezettség ügyében, ebből a díjfizetés alól mentes 31 fő, akik nem rendelkeznek aknával.

2018. évben ténylegesen befolyt talajterhelési díj, ami a költségvetésnek leutalásra került évközben: 1.883.617.- Ft.

Kérjük a Tisztelt Lakosságot, hogy környezetvédelemmel, kapcsolatos panaszaiikkal, problémáikkal, tapasztalataikkal, kérdéseikkel bizalommal forduljanak a Polgármesteri Hivatal illetékes munkatársaihoz!

Hajdúböszörmény, 2019. június 27.

Kiss Attila
polgármester

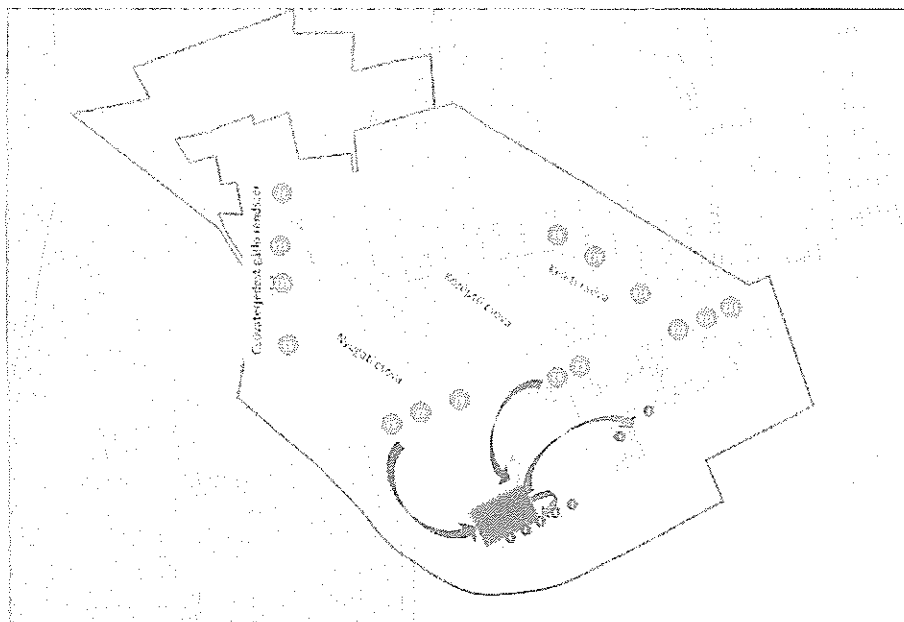
Koláné Dr. Markó Judit
jegyző

**Tájékoztató Hajdúböszörmény Város Önkormányzata Képviselő-testülete részére
a hajdúböszörményi gyár területén és annak környezetében folyó talajvíz kármentesítésről
(2019. május)**

Amint az ismert, a gyár előző tulajdonosa 2002-ben ipari eredetű vegyi anyagok jelenlétét észlelte a gyár területe alatt, amelyek a 70-es, 80-as évek vegyi anyag és hulladék kezelési gyakorlatának és akkori kibocsátásoknak volt a következménye. Az ezt követő kiterjedt vizsgálatok feltárták, hogy az ipari terület alatt kialakult göcökből a vegyi anyagok a talajvízben oldódva több, egymást részben átfedő csóvát képeztek, és az oldott vegyi anyag csóvák a talajvíz természetes mozgásával terjedtek a gyártól északnyugati irányba, a felszín alatt 10 – 40 méter mélységben. Már a tényfeltárási vizsgálatokai párhuzamosan, majd a záródokumentáció és műszaki beavatkozási terv elfogadását követően, az illetékes környezetvédelmi és vízügyi hatóságokkal együttműködve több kármentesítési intézkedés történt a következmények enyhítése érdekében.

2018. áprilisától a GE Hungary Kft. fényforrás üzletág tulajdonjogának, illetve üzemeltetésének átruházásával (a továbbiakban: „tulajdonosváltás”) a Tungsram Ingatlan Kft. és a Tungsram Operations Kft. (a továbbiakban: „TUNGSRAM”) magára vállalta a kármentesítéssel kapcsolatos kötelezettségeket a Hajdúböszörmény belterület 7828 helyrajzi számú, valamint a Hajdúböszörmény belterület 7830 helyrajzi számú ingatlan (a továbbiakban: „gyár”) és annak környezete vonatkozásában is, ideértve különösen a kiépült kármentesítési létesítmények üzemeltetését, továbbá a még szükséges beavatkozások megtervezését, és végrehajtását. A TUNGSRAM – a korábbi tulajdonoshoz hasonlóan – elkötelezett a törvényi előírásoknak és a hatósági kötelezéseknek való megfelelés iránt, valamint mindent megtesz a talajvíz minőségének javítása érdekében.

A műszaki beavatkozások célja a csóva továbbterjedésének megakadályozása, valamint az egyes csóvatestek területén a talajvíz minőségének javítása. E célok megvalósítását biztosítja egyrészt a csóva frontvonalán létesített kármentesítő rendszer üzemeltetése, másrészt az iparterület alatt lévő nyugati, középső és keleti göcök lokalizációja. A kiépült kármentesítő rendszerek mindegyike a talajvíz szivattyúzásán és a kiszivattyúzott víz kezelésén alapuló (ú.n. „pump-and-treat”) technológiát alkalmazza.

A csóvaterjedést gátló rendszer

A felszín alatti vízben oldott mélységi vegyi anyag csóva külső határvonalán, a vasútvonal nyugati oldala mentén kialakított kármentesítő rendszer egyes kitermelő kútjai (E2 és E5), valamint a vízkezelő berendezés létesítése 2007-2012 között történt. 2018-ban további két kitermelő kút (E15 és E16) bekötése történt meg ezen a területen, teljessé téve és optimalizálva a csóvaterjedést gátló rendszer kiépítését. A rendszer működésének hatékonyságát – azaz a csóva migrációjának megállítását – a rendszeres monitoring program ellenőrzi.

A nyugati és a középső göcsterületek lokalizációja

A gyár középső területén működő forrás lokalizáló rendszer két kitermelő kútja (E3 és E4) 2011 óta üzemel.

2017. év végére valósult meg a nyugati forrásterület lokalizációját ellátó rendszer, amely nyolc, különböző mélységre szűrőzött kitermelő kutat (E6S, E6D, E6VD, E7S, E7D, E7VD, E8S, E8D) tartalmaz, valamint egy, az ezekből származó vizet kezelő létesítményt. E vízkezelő létesítmény környezetbarát, a természetben is működő biológiai folyamatok útján hatékonyan távolítja el a kitermelt talajvízben jelenlévő ipari eredetű vegyi anyagokat. A kiépült rendszer 12 hónapos próbaüzeme 2018. év végére sikeresen lezárult, így ennek alapján az illetékes vízügyi hatóság 2019. március 20-án kiadta a vízjogi üzemeltetési engedélyt.

Az új vízkezelő létesítmény üzembe helyezése óta a középső terület kitermelő kútjaiból származó talajvíz kezelését is ez a rendszer látja el. Az innen származó kezelt víz részben visszainjektálásra kerül a kitermelő kutaktól felvizi irányban.

A keleti gócterület lokalizációja

A tulajdonosváltás következtében a keleti forrás lokalizációs rendszer megvalósítása már a TUNGSRAM feladata lett. Az eredetileg kidolgozott tervek – a megváltozott körülmények figyelembevételével – kisebb átalakításra szorultak, de a beavatkozás koncepciója nem változott. Eszerint a keleti terület lokalizációját alapvetően három kitermelő kút (E12, E13, E14) látja el, amely kiegészül további kitermelő kutakkal (E9, E10/E10A, E11). Ez utóbbiak gátolják a keleti csóva belsejében tapasztalt legmagasabb koncentrációk terjedését, és felgyorsítják a talajvíz minőségének javulását a csóva területén.

2018. év végére elkészült a fenti tervkonceptiót megfogalmazó Műszaki Beavatkozási Terv, amelyet a környezetvédelmi hatóság 2019. márciusában elfogadott. Április-májusban a vízügyi hatóság által kiadott létesítési engedély alapján megtörtént 6 db kitermelő kút fúrása. Ezek közül egy önkormányzati tulajdonban lévő területen, az Apafi Mihály utcában létesült, melyhez a tisztelt Képviselő-testület a 162/2016.(VI.30.) Önk. számú határozatában adta meg a hozzájárulását. (Az E11 jelű kút kiépítése a Bocskai István Általános Iskola tagintézmény udvarán már 2017-ben megtörtént.)

A kármentesítési rendszer további elemeinek – így a kitermelt víz továbbítására szolgáló csővezeték hálózatnak, a gépészeti és vezérlési elemeknek, stb. – a tervezése jelenleg folyamatban van. A kivitelezésre a vízjogi létesítési engedély megszerzését követően, előreláthatólag ez év végén vagy a következő év első felében kerül sor. A kármentesítési rendszer ezen elemeinek kiépítéséről majd tájékoztatjuk a tisztelt Képviselő-testületet.

Összegzés

A TUNGSRAM egy rendkívül átfogó kármentesítési programot hajt végre, amely több kármentesítő rendszert foglal magába mind a gyár területén, mind pedig azon kívüli területeken a talajvíz minőségének fokozatos javítása, a környezet és – az expozíció kizárásával – az emberi egészség védelme érdekében. Ezeket a kármentesítő rendszereket oly módon tervezi és valósítja meg a TUNGSRAM, hogy azok hosszútávú működése ne zavarja a lakosság mindennapi életvitelét.

Hajdúböszörmény, 2019. május 23.

